

MEHE'ITA'ITA

¹ Buki teina ainai Yeisu Besinana yana ve'ita wasana, Yaubada i'aiyauyaei na ebeha Yeisu ive'itaei yana taupaihowao aidiyai na hihanapui hava mata muhamuhana imahalavane.

Teina ve'itane Yeisu Besinana yana tausagenawasa ivetamalei yau yana taupaihowa Yoni aliguwai na yawalo mahalavaei.

² Yau ginaulidine bada ya'itadi'o maudoina, ainaena yamwau mahalavaedine, neta Yaubada yana walo, na hinage Yeisu Besinana yana wasa.

³ Uyaliyaya owa taulauvahili na amyaliyaya omiu taubenali, eeta teina walomahalava lelelelena ambenalei na ammulitaei, wuwuna ginaulidine yawalo mahalavaedine muhamuhana mata himahalava.

Awayauwedo boda maudoina 7 aidiyai

⁴⁻⁵ Yau Yoni yami leta yaleleyawa omiu boda tauyemidiwo tupwa 7 Esiya holanai. Atemuyamuya na nuwadaumwali alimiyai, Yaubada ainaena, na hinage alu'aluwa 7 aidiyena, hinage Yeisu Besinana ainaena. Iya Yaubada mwalona, ta hauga teina, yo hauga ilalaoma aidiyai imiyamiya, na alu'aluwaone 7 hiya Yaubada yana abamiya wasawasa mehenai himiyamiya. Yeisu Besinana iya tauwalo moiha, na hinage iya mwalowoiyena itowolo mugai, ta bale'u ana tauwasawasao yadi Tauwasawasa. Ibom Yeisune ivelauwegita na yada pwanoliwone 'wahinanaena iwuwadine.

⁶ Eeta imwau ahaigita na ebeha tavetauloina na tapwaoli Tamana Yaubada ainai. Iya Yeisunane yana wasawasa yo yana wahiyala miyamiya vateyaidi. Moiha.

⁷ Na am'ita iya ilalaoma yalovi ainaena, na tomowa maudoidi yo hinage ana tauwomaliwo maudoidi hi'ita, na taumiya bale'u tupwa maudoina aidiyena hinuwa'uvali na vehabana mata hidou mwala'ina. Teina mata imahalava. Moiha.

⁸ Yada Bada iwalo, 'Yau abavetuwuni yo aba'ovi'. Ibom Yaubadane Tauwahiyala moiha, na mwalona yo wau yo hauga hilalaoma aidiyai imiyamiya.

Besinana ana ita

⁹ Yau tahimiu Yoni. Taveboda ehebo'o Yeisu Besinana baidada, yana abaloina holanai omiu na yau ta'alama'i'itanegita muyamuya yo vitai aidiyena. Yau mwalona hipaigau na himwauwigau bwanabwana Patimo ainai, wuwuna yaguguya Yaubada yana walo yo Yeisu wasana.

¹⁰ Tenem ainai yada Badane yana ahubena ainai Alu'aluwa Ve'ahihi yalautowoi aliguwai, na ainaena ehebo alinana mwala'ina yabenalei dova yoguli i'au'aubabada dagelaguwai, iwalo,

¹¹ 'Ginaulidine howola abo u'itadi na vehabadi ulaulele buki ainai, na bukine uvetamalei boda tauyemidiwo 7 aidiyai, neta Epeso, Simena, Pegamosi, Tayataila, Sadisi, Piladelipiya yo Laodisiya aidiyai'.

¹² Eeta yatowolo gwaipile ebeha ya'ita yaiya aliguwai i'au'aubabadane. Tenem ainai masele

adi abamwau 7 ya'i'itadine goula aidiyena hipa-paihowaidine.

¹³ Na ahi'ahipudiyai ehebo ya'ita, dova Towaho Moihana, ana ale'o dabalonaena ta idobi aenai, na nuwanuwanai ana tulituli goula,

¹⁴ na vahunane hewahewa alilina, dova ahole vauvauna, na mehena dova aiwa ala'alahawawalina.

¹⁵ Na aena namanamalina dova pwawati vauvauna higabu, na alinana ana benali dova bwahi mwala'idi dagugudi,

¹⁶ na hinage utui 7 nima tautuwanaena i'abihinidi, na hinage awanaena elepa ale'aleha imahamahalava mehemehegaina tupwa bwaubwauna ainaena, na maninane dova mahana ihinahinali, mahana ala'alapwahiyai.

¹⁷ Na haugana ya'ita, aenai yabe'u dova yamwalowoi, na nima tautuwanaena i'abi aliguwai, na iwalo, 'Havena umehemeheuhi, wuwuna yau abavetuwuni yo aba'ovi.

¹⁸ Mayawahigu yamiyamiya, mwalona yamwalowoi na u'ita yau yamiyamiya na mata nigele yaya'ovi. Eeta nimaguwai mwalowoi yo Bwebweso adi awa'eda abaho'ena ya'abi'abi avivinidi.

¹⁹ 'Inamwanamwa. Ginauli teina u'itadi'o uleledi, na hinage hava mata mulitai himahalava uleledi.

²⁰ Teina utuine 7 nima tautuwaguwai na hinage masele adi abamwau 7 u'itadi'o, adi nuwamasele dawadawanidi, alimwai ya'abiye masele. Utui 7 neta tausagenawasao 7 tauyemidiwo 7 vehabadi, na masele abamwauwina 7 neta hiya boda tauyemidiwo 7.

2

Epeso yadi leta

¹ ‘Tausagenawasane tautapwalolowone Epeso ainai i'ita'ita avivinidine yana leta ulele Epe-sowone vehabadi, na uwalo,

‘Wasa teina ilaoma towahone ainaena iya utui-wone 7 nima tautuwanaena i'abi avivinidine, na masele abamwauwina goula 7 ahi'ahipudiyai ilaulau. Iya teina yana walomahalava alimiyai, iwalo:

² ‘Yahanapuiya'o, neta yami paihowa mwala'ina ainaena, yo yami alama'i'ita aidiyena, amwahiyala'o, eena tauyababao nigele nuwamiu, eeta amtowoidi ta ebeha hiya tauyewasao na hesi hiya nigele, ta yadi oyama'o amlobaidi'o.

³ Na hinage alama'i'ita amhanahanapui, ta paihowa vitaidi na mwala'idi aidiyena nigele amyat-apiya yehagu vehabana.

⁴ ‘Na yau ehebo ginauli alimiyai ya'ita nigele iyanamwanamwa, neta mwalona yami velau namwanamwana aliguwai na hesi bada amlau mwauya'o.

⁵ Mwalona namwanamwamiu, na amnuwatuwu avivini yami miyamiyawa ainaena ambebe'une, eeta amnuwabui na ampaihowa namwanamwa, dova mwalona. Na ebe nigele amyanuwabui mata yalaowa na yami masele abamwauwina yavaivehulu alimiyena.

⁶ Na yahanapuigomiu'o ebeha ginauli namwanamwana alimiyai, neta Nikoleitani yana bodao yadi mumuga amta'wata'wataei, yau dova.

⁷ 'Eeta ebe alimiyena yaiya matalinana ibenalei Alu'aluwa Ve'ahihi yana walo tauyemidiwone aidiyai. Na ebe alimiyena yaiya Tomodulele iwahiyala, gabae iya yawahi ana aiwa ainona yatalamwei i'ai, aiwane itowotowolo Yaubada yana tanovi namwanamwana ainai.

Simena yadi leta

⁸ 'Tausagenawasane tautapwalolo Simenawone ainai i'ita'ita avivinidine yana leta ulele Simena vhabadi na uwalo,

Wasa teina ilaoma iya abavetuwuni yo aba'ovi ainaena, iya imwalowoi'o na itowolouyo ta mayawahina imiyamiya. Iya teina ibom yana walomahalava alimiyai iwalo:

⁹ 'Bada yahanapuiya'o amve'atemuyamuya, neta omiu wewelohe, na hesi moiha omiu wasawasa. Na hinage yahanapuiya'o ebeha tupwadi hi'awa'awa yababaegomiu na hinage hiwalo, "Ai Yudeya", na nigele. Na hesi hiya Tomodulele yana bodao.

¹⁰ Na havena ammehemeheuhi ebe ginauli teya ainai muya amlobai. Amnuwatuwu avivini mata howola Tomodulele abo itowoigomiu na tupwamiu hipaigomiu na vada paipaiyai himwauwigomiu, na hesi ami vitaine ahubena 10 a'ava vhabana. Na amtowolo wahiyala ana higa mwalowoi, ta ebe yawahimiu vateyai yamohegomiu.

¹¹ 'Eeta ebe alimiyena yaiya matalinana Alu'aluwa Ve'ahihi yana walo tauyemidiwo aidiyai ibenalei, na hinage yayadiwo alimiyena

Tomodulele amwahiyala gabaai, mata nigele mwalowoi bwauna iya'abiye yababagomiu.

Pegamosi yadi leta

¹² 'Tausagenawasane tautapwalolowone Pegamosi ainai i'ita'ita avivinidine yana leta ulele Pegamosiwone vehabadi, na uwalo,

'Wasa teina ilaoma iya mayana elepa ale'aleha, mehemehegaina tupwa bwaubwauna ainaena. Iya teina yana walomahalava alimiyai, iwalo:

¹³ Bada yahanapuiya'o tupwanane ainai am-miyamiyane neta Tomodulele yana abamiya wasawasana. Na hesi amyemidiyegau, wuwuna nigele amyauvalaegau. Na Tomodulele yana tupwane ainai mwalona ehebo agu tauwalo moiha hi'oiye mwalowoiya'o, yehana Anitipasa, na hesi am'abi avivinigau mwala'ina.

¹⁴ 'Mumugamiu tupwana vehabana nigele yayayaliyaya, wuwuna tupwamiu Balam yana ve'itao ammulimulitaedi. Na yana ve'itaone mwalona Belaki imulitaedi, na Isileli mumuga yababana ive'itadi, neta aiwa tagitagi ai'ai himomoheiwai, ta hi'ai'ai, yo hinage himehemeheganawali.

¹⁵ Na hesi ehebo ginauli nigele namwanamwana, neta tupwamiu Nikoleitani yana bodao yadi ve'ita ammulimulitaedi.

¹⁶ Ainaena teina ta'i mumuga yababana aidiyena amnuwabui. Na ebe nigele, hauga habuluna ainai yalaowa na ya'alehaigomiu, elepa ale'alehaena awaguwena imahamahalava ainaena.

17 'Eeta ebe alimiyena yaiya matalinana, Alu'aluwa Ve'ahihi yana walo tauyemidiwo aidiyai ibenalei. Na ebe yaiyadiwo Tomodulele amwahiyala gabaei, ai'ai dawadawanina yamohegomiu. Na hinage ehebo ehebo ainai ya'aiyauya gaima hewahewadi, na gaimadine aidiyai yehamiu vauvaudi leleleledi, neta nigele teya howahowana ihanapuidi, bada hibom tauvainane hihanapuidi.

Tayataila yadi leta

18 'Tausagenawasane tautapwalolowone Tayataila ainai i'ita'ita avivinidine yana leta ulele Tayatailawone vehabadi, na uwalo,

'Wasa teina ilaoma Yaubada Natuna ainaena, iya mehena adi ita dova aiwa hawahawawalina, na hinage aena namanamalidi dova pwawati vauvauna higabu.

19 Iya teina yana walomahalava alimiyai, iwalo:

'Yami paihowao bada yahanapuidi'o, yami velau yo yami yemidi yo yami paihowa yo yami alama'i'ita, na yahanapuigomiu'o teina hauga yami paihowao hinamwanamwa alili, na mwalona tupwana.

20 'Na hesi teina ainai ehebo ginauli vehabana nigele yayayaliyaya, wuwuna Yesibeli ainai amtalamwegomiu, ibom waihiune iwawalone ebeha iya ehebo Yaubada ana tauwalo mahalava, na nigele. Hesi waihiune yagu taupaihowaone ive'ita pwanolidi ta higanaganawali yo hinage aiwa tagitagi aidiyena iniuniulidi, ta ana himohe-mohei na tupwana hi'ai'aidi.

21 Na bada waihiunane yana hauga yamo-hena'o na ebeha yana meheganawali aidiyena inuwabui, na hesi nigele nuwana na yana pwanoline ita'wata'wataei.

22 Eeta asiyebwa mata yamohei na ebe yaiyadiwo hiya baidanao hipwanoli muya mwala'ina hilobai, ebe yadi paihowa yababana aidiyena nigele hiyanuwabui.

23 Na hinage natunao mata ya'oiye mwalowoidi, na ainaena tauyemidiwo maudoidi hihanapuigau ebeha yau tomowa maudoidi yadi nuwanuwatuwu atediyai maudoina yahanahanapuidi, na hinage maudoina alimiyai yayemaiha hava dova yami paihowao, namwanamwadi bo yababadi.

24 Na hesi omiu Tayatailawone maudoimiu, vitai teina yababanane nigele amyamulitaedi, yo Tomodulele yana nuwatuwu honihoni nigele amyahanapui, mata nigele ava'avala vitavitaina yayamohegomi.

25 Na hesi mayami yemidi amtowolo wahiyala ana higa yawuyoma.

26-27 'Hinage ebe yaiyadiwo omiu Tomodulele amwahiyala gabaei, na yagu paihowaone besiwa ampaipaihowaidi ana higa yana aba'ovi ainai, lolina yamohegomi na tupwa maudoidi amloinaedi, dova Tamagu lolina imohegau'o. Na yami loine wahiwhiyalana ainaena amloina tomowa aidiyai, dova pwawati ainaena walata ta'oiwowoli yeha'aha'a.

28 Na hinage utui sailohana mata yamohegomi.

29 'Eeta ebe alimiyena yaiya matalinana,

Alu'aluwa Ve'ahihi yana walo tauyemidiwo aidiyai ibenalei.

3

Sadisi yadi leta

¹ 'Tausagenawasane tautapwalolowone Sadisi ainai i'ita'ita avivinidine yana leta ulele Sadisi-wone vehabadi, na uwalo,

'Wasa teina ilaoma towahone ainaena, iya towahone Yaubada Alu'aluwana 7 yo hinage utui 7 ainai himiyamiya. Iya teina yana walomahalava alimiyai, iwalo:

'Yami paihowa bada yahanapuidi'o, na wasamiu yabenalei ebeha mayawahimiu ammiyamiya, na hesi nigele, wuwuna alu'aluwamiu bada himwalowoi'o.

² Ainaena eno'enowena amtowolo na hava habuluna alimiyai imiyamiya am'abiye mwala'i, na havena maudoina imwalomwalowoi. Yahanapui yami paihowa yagu Yaubada mehenai tupwana nigele hiyadumwalu.

³ Na mwalona ve'itanane hive'itagomiu'o yo ambenalena'o, howahowana amnuwatuwu avivini na amnuwabui, ta ammulita ili'ilimani. Na ebe nigele eno'enowena amyatowolo, howola abo alimiyai yalaowa na aluwamiu yavegavai dova tau'aivavali, na nigele amyahanapui aiteya ahubena ainai yalaowa.

⁴ 'Na tupwamiu Sadisi ainai ami ale'o mase-maseledi, howola abo omiu baidaguwao talau ovi'ovi ma'ada ale'o hewahewadi, wuwuna omiu ilowoinanegomiu.

5 Na ebe yaiyadiwo alimiyena Tomodulele amwahiyala gabaei omiu hinage ami ale'o hewahewana aml'i'wadi, na havena yehamiu yawahi bukina ainaena yaho'eho'e vehulu, na hesi ebeha yehamiu mata yawalo mahalavaedi Tamagu mayana tausagenawasao mehediayi, ebeha omiu yagu boda.

6 'Eeta ebe alimiyena yaiya matalinana Alu'aluwa Ve'ahihi yana walo tauyemidiwo aidiyai ibenalei.

Piladelipiya yadi leta

7 'Tausagenawasane tautapwalolowone Piladelipiya ainai i'ita'ita avivinidine yana leta ulele Piladelipiyaone vehabadi na uwalo,

'Wasa teina ilaoma iya masemaselena na moi-hana ainaena, na hinage iya Deivida yana abaho'e nimanai i'abi'abi avivini, na ebe awa'eda iho'e nigele teya howahowana na igudui, na hinage ebe igudui nigele teya howahowana iho'e.

8 Iya teina yana walomahalava alimiyai iwalo:

'Yami paihowao bada yahanapuidi'o, na hinage yahanahanapui yami wahiyala tupwana imiyamiya, wuwuna yagu ve'itao ammulimulitaedi, na hinage yehagu nigele amyauvalaei. Eeta amwaha yaho'eya'o mehemiyai na nigele teya howahowana na igudui.

9 Na moiha, hiya Tomodulele yana bodao hi'oyama hiwalo ebeha hiya Yudeya, na hesi nigele. Eeta howola abo yaloinaedi na hilaoma mehemiyai na hipwagogo na maudoidi hihanapui ebeha omiu yavelauwegomiu.

10 Na howola abo hauga vitai imahalava bale'uwai, na tomowa maudoidi itowoidi na omiu hesi mata vitaine ainai ya'ita avivinigomiu wuwuna yagu walo ammulimulitaedi na vehabagu am'alama'i'itaegomiu.

11 'Muhamuhana abo yalaowa na hava dova alimiyai imiyamiya am'abi avivinidi na mata nigele yaiya maihane alimiyena iyavaivehulu.

12 Na ebe alimiyena teya Tomodulele iwahiyala gabaei, yaloina na ivelogidi Yaubada yana vada ve'ahihi vehabana, na mata nigele hinage iyalau-gabaei, na alimiyai Yaubada yehana yalele, na hinage Yaubada yana dalava yehana yalele, neta Yelusalem vauvauna, howola abo galewaena i'aituluma yagu Yaubada ainaena. Na hinage alimiyai yehagu vauvauna yalele.

13 'Eeta ebe alimiyena yaiya matalinana, Alu'aluwa Ve'ahihi yana walo tauyemidiwo aidiyai ibenalei.

Laodisiya yadi leta

14 'Tausagenawasane tautapwalolowone Laodisiya ainai i'ita'ita avivinidine yana leta ulele Laodisiyaone vehabadi, na uwalo,

'Wasa teina ilaoma Moiha ainaena iya tauwalo moiha, na hinage iya Yaubada yana paihowao wuwuna, iwalo mahalava alimiyai iwalo:

15 Yami paihowao bada yahanapuidi'o ebeha nigele ala'ala wowoli yo gwagwama. Nuwanuwagu ehebo tupwa ainai ammiyamiya.

16 Na hesi omiu bada ahi'ahipuwai, nigele ala'ala wowoli yo gwagwama yadi tupwai

amyamiyamiya. Ainaena awaguwena mata yahowa vehulugomiu.

¹⁷ Na omiu amwalo, “Yau wasawasa, na ginauli maudoina howahowagu”, na nigele amyahana-pui ebeha omiu bada wewelohe, na atemuyamuyamiu, na hinage mehegibugibumiu na bugebugewamiu.

¹⁸ Ta ainaena yavenuwamwauwegomiu na aliguwena goula moiha amgimwala na ainaena amwasawasa, na hinage ale'o hewahewadi amgimwala na aml'i'wadi na havena mabugebugewamiu amlaulau, na hinage mulamula amgimwala na mehemiayi amhiwaidi na mehemihi himaseleuyo.

¹⁹ ‘Na amnuwatuwu avivini ebeha yaiyadiwo omiu yavelauwegomiu, ta yahinahinabodaigomiu neta ya'abiye dumwalugomiu ta amwahiyala na amnuwabui.

²⁰ Na am'ita, yau yami awa'edai yatowotowolo na ya'aigohagoha. Na ebe yaiya owa alinagu ubenalei awa'eda uho'e, mata yaluwuwa na owa na yau tave'au'augelu, na owa baidagu ta'ai yaugogo.

²¹ Na ebe yaiyadiwo alimiyena Tomodulele amwahiyala gabaei, yatalam alimiyai na baidaguwao tamiya yagu abamiya wasawasa ainai, dova yau Tomodulele yawahiyala gabaeine, ta Tamagu yana abamiya wasawasa ainai baidagu amiyamiyane.

²² ‘Eeta ebe alimiyena yaiya matalinana Alu'aluwa Ve'ahihi yana walo tauyemidiwo aidiyai ibenalei.’

4

Taumiya galewa Yaubada ainai hitapwalolo

¹ Ginauli teina bada hi'ovi'o na yavinuvinunu, ta ehebo awa'eda ya'i'itane galewaena ilotaho'e. Na hinage ehebo alinana yabenalei dova yoguli, iya mwalona yabebenaleiwa, aliguwai iwalowalo iwalo, 'Uhaema na yave'itago hava mata mulitai imahalavane'.

² Mai'ehebo na Alu'aluwa Ve'ahihi yana wahiyala yalautowoi, na galewai ehebo towaho ya'i'itane yana abamiya wasawasa ainai imiyamiya.

³ Na maninane ya'ita inamanamali dova gaima wasawasa. Na yana abamiya wasawasane hulele ala'alawana itowolo gwaigwaipileyei.

⁴ Na abamiyao wasawasadi adi bagibagili 24 himiya gwaigwaipileyei na abamiya wasawasa aidiyai babadao hitau 24 himiyamiya ma'adi ale'o hewahewadi na hinage ma'adi pwaopwaomi wasawasa goula vahudiyai.

⁵ Na abamiya wasawasane ahi'ahipudiyena tupwana ginauli himahamahalava, namali na dagugu na tutu. Na hinage abamiya wasawasa mehenai lampa 7 hi'ala'alahi, hiya neta Yaubada Alu'aluwanao 7.

⁶ Na abamiya wasawasane mehenai ehebo ginauli inamanamali dova daumwali namwanamwana ni'u ewanai, ana ita dova vihilo. Na hinage abamiya wasawasane vahalinai meimeituwa vehopali hitowolo ta'i'iliyei, na mehedi dageladi yo nuwanuwadi i'oiye mwau.

⁷ Ehebo meimeituwa ana ita dova laiyni, na bwaunane dova bulumakau, na tonuganane maninane ana ita dova tomowa, na hinage ve-hopalinane ana ita dova manihubu iyevayeva.

⁸ Na ehebo ehebo pepediyao adi bagibagili 6, na pepediyaone maudoidi aidiyai mehe hi'oiye mwaudi pepedi ewadiyai yo elauhadiyai. Na hauga maudoina, ahubena yo masigili aidiyai, hiwaliwali, na hiwalowalo:

'Ve'ahihim, ve'ahihim, ve'ahihim, Bada Yaubada
Tauwahiyala alili.

Owa hauga mugai, na hauga teina na hauga ilalaoma aidiyai umiyamiya.'

⁹ Taumiya vateyaine yana abamiya wasawasa ainai imiya, na hauga bagibagilidi meimeituwaone teina hiwaliwali vetuvehae na hive'ave'ahihiyei, na hinage hi'awa'awa yauwedo ainai.

¹⁰ Na hauga bagibagilidi ebe meimeituwaone hiwaliwali babadaone hitau 24 hipwagogo iya miyamiya vateyaina yana abamiya wasawasane mehenai na hiwalowalo vetuvehae ainai. Na adi pwaopwaomi wasawasao abamiya wasawasa mehenai himwauwi aituluwedi na hiwalowalo,

¹¹ 'Owa yama Bada na yama Yaubada, na walo vetuvehae yo ve'ahihi yo wahiyala ilowoinanego, wuwuna owa ginauli maudoidi uyemaseledi ubom yamnuwatuwuwena ta wau himiyamiya.'

5

Peipa youyouna

¹ Eeta iya abamiya wasawasana ainai imi ya na ya'i'itane, na nima tautuwanaena peipa youyouna i'abi avivini, na lelelelena holanai yo tuluhanai, na hinage peipane ana hipwaone adi bagibagili 7.

² Na hinage ehebo tausagenawasa wahiwahiyalana ya'ita, na alinana mwala'ina iyogayoga, iwalo, 'Yaiya ilowoinanei lauhipwane ilivahidi na peipane i'ala?'

³ Na moiha, nigele yaiya teya iyalobai galewai yo bale'uwai yo bale'u elauhanai ebeha howahowana na lauhipwaone ilivahidi na peipa holana i'ita.

⁴ Ainaena yanuwayababa moiha na yadou, wuwuna nigele yaiya teya howahowana na peipa i'ala na holana i'ita.

⁵ Eeta babadao aidiyena ehebo aliguwai iwalo, 'Havena udoudou, wuwuna laiyonine Yuda ainaena, iya Deivida yana huhuwena bada Tomodulele iwahiyala gabaena'o, ta iya howahowana na lauhipwane 7 ilivahidi na peipane youyouna i'ala'.

⁶ Na hinage abamiya wasawasa vahalinai ehebo Lami ya'ita, meimeituwa vehopali ahi'ahipudiyai itowotowolo, na babadao hinage ahi'ahipudiyai, na ana ita dova tomowa Lamine hi'oiye mwalowoiya'o. Na wa'iyanao maudoina 7 na hinage mehenao maudoina 7, hiya mehenaone Yaubada Alu'aluwanao hitau 7 ivetamaledi bale'u maudoina aidiyai.

⁷ Na Lamine ilau ta peipane youyounawa ivai iya abamiya wasawasa ainai imiyamiya nima tautuwanaena.

⁸ Na peipanane youyounane ivai na meimeituwao hitau vehopali, na hinage babadaone hitau 24 Lamiwa mehenai hibe'utalu mayadi abayepaipaihi, na hinage mayadi gaeba goula namwanamwadi, na gado'a panena namwanamwana gaeba holadiyai hi'oiye mwaudi na ana nuwamasele neta Yaubada yana tomowao yadi awanoi.

⁹ Na wali vauvauna hiwaliyei, hiwalo,
 'Moiha, owa ilowoinanego na peipa youyouna neta uvai, na hinage ilowoinanego ta ana lauhipwao ulivahidi, wuwuna bada hi'oiye mwalowoigo'o, na 'wahinamwena tomowa uyemaihadi'o Yaubada vehabana, hiya bodaone yo alinaone yo huhuwone yo abaloinaone maudoidi aidiyena.

¹⁰ Wuwuna owa u'abiye lowoinanedi ta ebeha yam abaloina holanai hivetaupwaoli yada Yaubada vehabana, yo hinage bale'uwai mata hivetauloina.'

¹¹ Na hinage ya'ita na yabenalei tausagenawasao tausani ta tausani, nigele howahowana tavahili ve'ovidi. Tausagenawasaone abamiya wasawasane na meimeituwaone na hinage babadaone hitowolo ta'i'iliyedi,

¹² na alinadi mwala'ina yabenalei hiwaliwali, hiwalo,

'Iya Laminane hi'oiye mwalowoiwa howahowana loina yo wasawasa yo hanapu yo wahiyala yo ve'ahihi yo walo vetuvehae yo hinage no'o ilobaidi'.

¹³ Na hinage Yaubada yana yemaselewo ehebo ehebo galewai yo bale'uwai yo bale'u holanai yo

ni'uwai, na hinage yana yemaselewo tupwa maudoina aidiyena, yabenaledi hiwaliwali, hiwalo: 'Iya abamiya wasawasa ainai imiyamiya na hinage Lamine baidana walo vetuvehae yo ve'ahihi yo no'o, yo wahiyala aidiyai imiya vateyai'.

¹⁴ Na meimeituwaone hitau vehopali hiwalo, 'Moiha', na hinage babadaone hibe'utalu, na hipwagopwagogo na hiwalowalo vetuvehaeyei.

6

Lauhipwaone maudoidi 6 hilivahi gabaedi

¹ Na Lamine ya'ita lauhipwa ehebo ililivahine lauhipwaowa aidiyena, na meimeituwaone vehopali aidiyena ehebo alinana dova tutu yabenalei, iwalo, 'Ulaoma!'.

² Eeta yavinuvinunu na ehebo hosi hewahewana ilaoma, na ana taugelune nimanai gita, na Yaubada pwaopwaomi wasawasana imomoheine. Na ilau i'aleha ta ebe iwahiyala.

³ Na Lamine lauhipwa bwauna ilivahi, na hinage meimeituwa bwauna alinana yabenalei iwalo, 'Ulaoma'.

⁴ Eeta hinage teya hosi hawahawawalina ilaoma, na ana taugelune Yaubada wahiyala himohei ta aleha ivaiyama bale'uwai, na ebe tomowa maudoidi hibom hi'alehauyoidi ta hiwunuwunuyoidi. Ta elepa ale'aleha mwala'ina imohei.

⁵ Na Lamine hinage lauhipwa tonugana ilivahi na hinage meimeituwa tonugana alinana yabenalei iwalo, 'Ulaoma'. Eeta yavinuvinunu

na ehebo hosi gibagibana ilaoma, ana taugelune nimanai yana sikele ai'ai vebabana.

⁶ Na ehebo alina meimeituwaone vehopali ahi'ahipudiyena yabenalei, iwalo, 'Aee, kapole vahali mwala'ina: pegapega ana vitai ehebo neta ahubena ehebo ana maiha na pwalawa ana vitai tonuga neta ahubena ehebo ana maiha. Na hesi olibe aiwadi yo guleipi oyadi havena amveyaveyababadi.'

⁷ Na Lamine hinage lauhipwa vehopalina ilivahi, na hinage meimeituwa vehopalina alinana yabenalei, iwalo, 'Ulaoma'.

⁸ Eeta yavinuvinunu na ehebo hosi ana ita tupwana hewahewana ilaoma. Na ana taugelune yehana Mwalowoi na hinage Bwebweso vahalinai imulimulitaei, na hitau bwauwone lolina hivai Yaubada ainaena ebeha tomowa maudoidi himutudi alehaena yo vahaliyena yo asiyebwaena yo hinage lagulagu manimaninidi aidiyena, na nigele ebeha tomowa maudoidi himutudi, na hesi bale'u maudoina ainaena boda tawahei adi bagibagili vehopali, na aidiyena mata ehebo boda maudoidi himutudi, na boda tonuga hitupwa.

⁹ Na hinage Laminane lauhipwa 5 ilivahi, na Yaubada yana abapwaoli elauhanai yana tamowao alu'aluwadi ya'itadi, hiya mwalona bale'uwai Yaubada yana walo ana tauwalo moiha namwanamwadi, na teina vebabana tomowa hive'alehaedi na hi'oiye mwalowoidine.

¹⁰ Na alu'aluwaone alinadi mwala'inaena hiyogayoga, hiwalo, 'Bada Tauwahiyala moiha na ve'ave'ahihim, aiteya hauga ainai mata ama tau'oiye mwalowoiwone bale'uwai ulauvetalaedi

na uyemahaidine’.

¹¹ Eeta adi ale'o hewahewadi imohedi, na iwalo ta hauga ubwa'ubwana hi'aiyawasi, ana higa tupwadi hinage yadi taliya taupaihowao yo tahidiyao taumiya bale'u hi'oiye mwalowoidi, ta dova mwalona hiya himwamwalowoiwa Yaubada yana paihowa vhabana ta adi vahivahili howahowadi na abo Yaubada taumiya bale'u iyemaihadi.

¹² Na Lamine hinage ya'ita lauhipwa 6 ili-vahi na mwani'ini'i mwala'ina isagena, na mahana iguguyou, ana ita dova walata dubina, na hinage wai'ena ana ita maudoina hawahawawalina 'wahina dova.

¹³ Na utuiwone galewaena hibe'uma, dova ebe aiwa ainona yaumai wahiwahiyalana itowa ta ainonaone hiholuholu.

¹⁴ Na galewa ya'ita dova peipa iyou ta isawali, na oya ehebo ehebo yo bwanabwanao himiya geyo'awa vali tupwa aidiyai.

¹⁵ Na bale'u adi tauwasawasao yo tauloinao yo aleha adi babadao yo wasawasao yo tauwahiyalao, yo hinage tomowa mohili yo taupaihowao, maudoidi hidena oyai, na duluva yo gaima aidiyai hi'aidawani.

¹⁶ Eena hiyoga gaima yo oya aidiyai, hiwalo, 'Ambe'uma ewamaiyai, ta ebe havena iya abamiya wasawasa ainai imiyamiyane i'ita'itagai, na hinage Lamine yana modi'ini ainaena.

¹⁷ 'Wuwuna Yaubada na Lamine yadi modi'ini ana ahubena mwala'ina bada imahalavama'o,

na nigele teya yaiya howahowana na iwahiyala gabaedi.'

7

Isileli manidiyai Yaubada ana ve'ive'ilala hi'oiye patu

¹ Ginauli teina tuluhanai tausagenawasa vehopali ya'i'itadine hitowotowolo bale'u tupwanao vehopali aidiyai. Tausagenawasawone yaumai mehena adi bagibagili vehopali hi'abi'abi avivinidi ta ebeha havena bale'u yo ni'u yo aiwa aidiyai hitowatowa.

² Yaubada italam na ebeha tausagenawasaone bale'u yo ni'u hi'abiye yababadi. Na ehebo hinage tausagenawasa ya'ita mahana yana abapoetaohaniyena ilaolaoma na nimanai Yaubada miyamiya vateyaina ana ve'ive'ilala. Tausaganawasanane iyoga tausagenawasaone vehopaline aidiyai,

³ iwalo, 'Havena bale'u yo ni'u yo aiwao am'abi'abiye yababadi ana higa yada Yaubada yana taupaihowao adi ve'ive'ilala tamwauwi manidiyai'.

⁴ Eeta ve'ive'ilalane himwauwi tupwana Isileli manidiyai, na mulitai Isileliwone adi bagibagili yabenedi, neta 144,000 maudoina, neta Isileli huhu aidiyena.

⁵ Huhu Yuda aidiyena tomowa adi bagibagili neta 12,000 manidiyai himwauwidi, na Lubeni 12,000, na Gada 12,000,

⁶ hinage Ase 12,000, na Napitalai 12,000, na Manasa 12,000,

⁷ hinage Simiyoni 12,000, na Livai 12,000, na Aisake 12,000,

⁸ hinage Sebuloni 12,000, na Yosepa 12,000, na hinage Beniyamina 12,000.

Boda mwala'i ali'alilina

⁹ Mulitai, yavinuvinunu na boda imwala'i alilina ya'i'itadine, nigele aivahili. Tomowaone abaloina ehebo ehebo aidiyena, na huhu ehebo ehebo aidiyena, na boda ehebo ehebo aidiyena, na alinao ehebo ehebo aidiyena, maudoidi abamiya wasawasa mehenai na hinage Lami mehenai hitowotowolo na adi ale'o hewahewadi, na labulabu luguna hi'abi avivinidi,

¹⁰ na alinadi mwala'inaena hiyogayoga, hiwalo, 'Ada livahi yada Yaubada ainai, iya abamiya wasawasa ainai imiyamiya, na hinage Laminane ainai'.

¹¹ Na tausagenawasaone abamiya wasawasanane yo hinage babadaone yo meimeituwaone vehopali hitowolo gwaigwaipileyedi, na maudoidi hibe'utalu na Yaubada ainai hipwagopwagogo ta mehenai hiwalowalo vetuvehae,

¹² hiwalo, 'Moiha, yada Yaubada ainai tano'o, yo ta'awa wasawasaei yo hanapu yo awayauwedo yo ve'ahihi yo wahiyala himiya vateyai ainai. Moiha!'

¹³ Na babadaone aidiyena ehebo ipanivila aliguwai, iwalo, 'Yaiyadiwo teina ma'adi ale'o hewahewadi? Na havaena hilalaomane?'

¹⁴ Na ainai yawalo, 'Taubada owa uhanahana-puidi, yau nigele'. Na iwalo aliguwai, iwalo, 'Teina tomowaone bale'u muyana mwala'ina

hive'alo, na adi ale'owone Lamine 'wahinanaena huiuwadi ta hihehewane.

¹⁵ Neta wuwuna Yaubada yana abamiya wasawasa mehenai himiyamiya, na ahubena yo boniyai aidiyai yana paihowao hipaipaihowaidi yana vada ve'ahihi holanai. Na hinage Yaubada yana abamiya wasawasa ainai imimiya, iya i'ita'ita avivinidi.

¹⁶ Nigele mata hiyavahaliuyo yo gadodi hiyamaguniuyo, na nigele mata mahana yo hava ala'alawowolina ainaena hiyamuyauyo.

¹⁷ Wuwuna Lamine, iya abamiya wasawasa holanai imiyamiya, iya adi tau'ita aviviniyede, eeta iya imugaiyedi bidala aidiyai, yawahidi vehabana, na Yaubada mata mehelinodi iba'ilivehuludi.'

8

Lauhipwa sebenina vhabana

¹ Na Lamine lauhipwa sebenina ililivahine mahana ana hawahawaga tupwana holanai, nigele teya hinage ta'eta'e yo dagugu yayabenalei galewai.

² Na mulitai tausagenawasaone 7 Yaubada mehenai hitowotowolo ya'itadi na Yaubada yadi yoguli ehebo ehebo imohedi.

³ Na hinage ehebo tausagenawasa mayana gaeba goula ilaoma, na abapwaoli mehenai itowolo. Na abapwaoline goulane Yaubada yana abamiya wasawasa vahalinai. Na Yaubada gaeba

goulane i'oiye mwau gado'a ainaena, na tausagenawasane imohei. Eeta tausagenawasane abapwaoline ainai imwauwi na igabu ta panenane Yaubada yana tomowao ve'ave'ahihidi yadi awanoi baidana ivilai ta ihahaene Yaubada mehenai.

⁴ Na gado'a gaebana i'abi avivini na Yaubada mehenai itowotowolo ta awanoi yo gado'a asuna baidana hihaehae.

⁵ Na tausagenawasane gaeba a'avana ivai, na abapwaoline ainaena aiwa ala'alahina ivai, ta gaebane i'oiye mwau, na igabaei aituluwei bale'uwai, na tenem ainai namali yo tutu yo tupwadi dagugu mwala'idi na hinage mwani'ini'i himahalava.

Yoguli hiyuvidi

⁶ Eeta tausagenawasaone 7 yadi yoguli hi'abi avivinidi habi yuvidi.

⁷ Na ehebo yana yoguli iyuvi na 'wesu ana ita vagana i'aitulu dova aisi poupouwana, na hinage aiwa ala'alahina 'wahina baidana hiholuholuma bale'uwai. Ebe bale'u maudoina tawahei tonuga, ehebo tupwa i'alahi na tupwa bwau nigele. Na tupwanane i'ala'alahine ainai aiwa yo awahi maudoina i'ala ve'ovidi.

⁸ Eena tausagenawasa bwauna, yana yoguli iyuvi, na ehebo ginauli ana ita dova oya mwala'ina i'ala hawawali na ni'uwai higabaei.

⁹ Na ebe ni'u maudoina tawahei tonuga, ehebo aidiyena iyemala 'wahina, na bwau namwanamwadi. Na ni'une iyemala 'wahina ta yama na ginauli maudoidi himwalowoi na waga maudoidi ainai hilototalo'ene.

¹⁰ Na tausagenawasa tonugana yana yoguli iyuvi, na utui mwala'ina i'ala'alahi ana ita dova wodam galewaena ibe'uma, ta bale'une wahei tonugaei na ehebo waheine ainai utuine ibebe'une ta bwahinao yo bidalanao maudoina hi'abele gogoidine.

¹¹ Utuinane yehana 'Abele', na ebe tomowa bagibagilidi bwahine abe'abelena ainaena hinuma mata himwalowoi.

¹² Hinage tausagenawasa vehopalina yana yoguli iyuvi na mahana tupwa ehebo iguguyou na tupwa bwau namwanamwadi, na hinage wai'ena tupwa ehebo iguguyou na tupwa bwau namwanamwadi, na hinage utuiwone ebe tawaheidi tupwa tonuga aidiyai, tupwa ehebo ana utuiwo higuguyou, na tupwa bwau aidiyai himasemasele. Na ahubena maudoina ana wahei tonuga, ehebo hauga guguyou na bwau namwanamwadi. Dova hinage boniyai ehebo hauga guguyou, na bwau namwanamwadi.

¹³ Eena yavinuvinunu ta manihubu mwala'ina iyeveyeva galewai ya'i'itane, na alinana mwala'ina yabenalei iwalo, 'Vitai, vitai, vitai, omiu bale'u ana taumiyao, wuwuna ebe tausagenawasao tonuga hinage yoguli tonuga hiyuvidi, mata vitai mwala'ina imahalava alimiyai'.

9

¹ Hinage tausagenawasa paibina yana yoguli iyuvi, na ehebo utui ya'i'itane galewaena ibe'uma bale'uwai, na utuine guda mwala'ina ana abaho'e ivai,

2 na gudanane ihoho'ene, na holanaena asu imahamahalavama, dova guguyou mwala'ina, ta mahana iguguyou, na hinage bale'u maudoina iguguyou asunane ainaena.

3 Na asune holanaena mwaimwai'e'e hi'ai'aituluma bale'uwai, na yadi wahiyala hilobai dova ilamgigina yadi wahiyala,

4 na hinage Yaubada i'auhidi ta havena awahi hi'abi'abiye yababadi, yo aiwa, yo hinage ai'ai ini'inidi, na hesi tomowaone hibom nigele Yaubada ana ve'ive'ilala manidiyai iyamiyamiya hiya hesi hi'abiye yababadi.

5 Na mwaimwai'e'ewone nigele adi talam na tomowa hiyemwalowoidi, na hesi muya himohedi wai'ena 5 aidiyai. Na muyaone mwala'idi, dova ilamgigina yadi awa alahi.

6 Na wai'enaone aidiyai taumuyaone mwalowoi hilau'amumuwei, na hesi nigele mata hiyamwalowoi, wuwuna mwalowoi ana amwaha hibeha ahayai.

7 Na mwaimwai'e'ewone adi ita dova hosi atu'atububunidi aleha vehabana, na vahudiyai dova pwaopwaomi goula himwauwidi, na manidi dova tomowa manidi,

8 na hinage vahudi daodaodi dova waiwaihiu, na saladu dova laiyou saladu.

9 Na nuwanuwadi hilau au'auhidi ana ita dova pwawati aidiyena. Na pepediyaone yadi dagugu dova hosi bagibagilidi mayadi waga niuniuli hisagesagena aleha ainai.

10 Na hinage mawulidi, dova ilamgigina wulidi, wuwuna wulidiyena howahowana tomowa hiwomalidi, na wai'ena 5 aidiyai himuyamuya.

11 Na hinage mayadi tauloina, iya tausagenawasa gudane ana tau'ita avivini, na yehana Hibulu alinadiyena hiwalo, 'Abadoni', na alina Gilisi hiwalo, 'Apoliyoni', na ana nuwamasele neta 'Tauveyababa'.

12 Na vitai ehebo i'ovi'o, na howola vitai bwau hilalaoma.

13 Na tausagenawasa sikisina yana yoguli iyuvi, na ehebo alina yabenalei ilalaomane abapwaoli tupwa vehopali aidiyena, abapwaoline goulane Yaubada mehenai itowotowolo.

14 Na alinane iwalo tausagenawasa sikisinane mayana yoguli ainai, 'Tausagenawasa hitau vehopali paipaidi bwahi mwala'ina yehana Yupeletisi ainai ulivahidi, na hilau'.

15 Eeta tausagenawasa vehopaliwone ilivahidi ta hilalaune, wuwuna Yaubada i'atububunidi'o yadi ahubena, yo wai'ena, yo bolimai ta ebe tomowa bagibagilidi hi'oiye mwalowoidi. Na ebe tomowa maudoina bale'uwai tawahei boda tonuga, mata boda ehebo hi'oiye mwalowoidi.

16 Na tau'alehaone yadi bodao adi vahivahili yabenalei ebeha 200 miliyoni, maudoidi hosi ainaena hisagesagena.

17 Na teina eno'ita'ita ainai hosiwone ya'i'itadine, na adi taugeluwone ma'adi lau'au'auhi nuwanuwadiyai himwauwidi, tupwadi hawahawawalidi na tupwadi ala'alawadi na tupwadi yogeyogedi. Na hosiwone ulu'uludi dova laiyni ulu'uludi, na aiwa ala'alahawawalidi yo asu yo gaima ala'alawowolidi awadiyena himahamahalava.

18 Eeta boda tonuga bale'uwai hive'ahadi,

ta boda ehebo hi'oiye mwalowoidine, teina ginauli tonugaone aidiyena. Neta aiwa ala'alahawawalina yo asu yo gaima ala'alawowolidi, awadiyena himahamahalava.

¹⁹ Wuwuna hosiwone yadi wahiya awadiyai yo wulidiyai himiyamiya, na wulidine dova weso ma'awadi, na aidiyena tomowa hi'abi'abiye muyadi.

²⁰ Na tomowaone maudoidi nigele hiyamwalowoi ginauliwone teina yababadine aidiyena. Wuwuna hava ibom hipapai-howaidiwa nigele hiyata'wata'wataedi. Na hesi hi'abi avivini mwala'ina na hipwagopwagogo aidiyai. Ginauliwone dova alu'aluwa yababadi yo aiwa tagitagi goula yo siliba yo kopa yo gaima yo aiwa. Teina aiwa tagitagiwone nigele howahowadi na hivinunu yo hibenali yo hilowouhi.

²¹ Na hinage tomowaone nigele hiyanuwanuwabui oiyemwalowoi yo oba yo mehe'ayo yo aivavali aidiyena.

10

Tausagenawasa ehebo mayana peipa habuluna youyouna

¹ Ehebo hinage tausagenawasa wahi-wahiwalana galewaena i'ai'aituluma ya'ita yaloviya ihumauiyo, na ulu'ulunai hulele itowolo ta'i'iliyei, na manina dova mahana, na aena dova aiwa ala'alahina.

² Tausagenawasanane nimanai peipa youyouna habuluna i'abi avivini na ala'alavateyaina,

na i'aituluma ae tautuwana ni'uwai iwutuwei, na ae eha'ehana bale'uwai.

³ Na alinana mwala'ina iyoga ana benali dova laiyni iyogayoga. Eeta yana yoga i'ovi na tutu adi bagibagili 7 yana yoga hiyeyemaihane.

⁴ Tutuwone alinadi yabenaledi ta ebeha yaleledi, na galewaena alina yabenalei iwalo, 'Tutu alinadi hitau 7 bada ubenaledi'o udawanidi, na havena uleleleledi'.

⁵ Eeta tausagenawasane ibom ya'i'itawa ni'u yo bale'u aidiyai itowotowolowa, nima tautuwana i'abihini galewai,

⁶ na i'awa Tamada Yaubada yehanaena iya miyamiya vateyaina, na hinage iya galewa maudoina, yo bale'u maudoina yo hinage ni'u yo ginauli maudoidi holadiyai, adi tauyemasele. Na tausagenawasanane iwalo, 'Bada hauga i'ahubali'o.

⁷ Ta mata tausagenawasa sebenina yana yoguli iyuvi na Yaubada yana nuwatuwu dawadawanidi maudoidi ive'ovidi, hava yana taupaihowao hiya neta tauwalo mahalavao mwalona aidiyai iwalo mahalavaedi'o'.

⁸ Na alinawa galewaena yabenale mugaiyeiwa hinage aliguwai iwalo, "Ulau peipa youyouna ala'alana tausagenawasane itowotowolo ni'uwai yo bale'uwai nimanaena uvai."

⁹ Eeta yalau tausagenawasane ainai peipa youyouna habuluna ya'awa noiyeine. Ta peipa youyouna habuluna imohegau na aliguwai iwalo, 'Inamwanamwa, uvai, u'ai. Na haugana utonoli, howola ana abele diyamwai ulautowoi, na hesi

awamwai ana amna gawawalina, dova mwagagau'.

¹⁰ Eeta peipa youyouna habuluna yavai ya'ai, na awaguwai ana amna igawawali, dova mwagagau, na hesi yatonoli na diyaguwai yalautowoi i'abele alili.

¹¹ Na hinage aliguwai iwalo, 'Owa mata Yaubada yana walowone bodao yo abaloinao yo alinao yo tauwasawasao vhabadi uwalo mahalavauyowedi'.

11

Yaubada ana tauwalo moiha bwau

¹ Mulitai ai'aiwa ehebo imohegau dova abalive, na aliguwai iwalo, 'Utowolo na Yaubada yana vada ve'ahihi yo abapwaoli uliveidi, na tautapwalolowone holanai uvahilidi.

² Na hesi vada ve'ahihi mwala'ina tuluhanai havena ulivelivei, wuwuna tuluhanane neta taumiya ganamuli vhabadi, hiya neta nigele Yudeya, mata aediyena Yaubada yana dalava ve'ave'ahihina hiwutuye bi'ibi'idi wai'ena 42 holadiyai.

³ Na tauwalo moiha bwau mata yavetamaledi na ala'alawowoli yamohedi ta hiwalo mahalava, adi ale'o dova hiwahiwape adi ale'o, na Yaubada yana walo hiwalowei ahubena 1260 holadiyai.'

⁴ Tauwalo moihaone neta aiwa olibe bwau na masele abamwauwina bwau hitowotowolone bale'u ana Badane mehenai.

⁵ Na ebe yaiya itowoi na ive'aleha tauwalo moihaone aidiyai, aiwa ala'alahawawalina awadiyena imahalava na adi alehaone hiveyababadi, na hi'oi'oiye mwalowoidi.

⁶ Hitau bwau teina mayadi wahiyala ta hauganane ainai Yaubada yana walo hiwalowalowe, howahowana 'wesu galewaena higudui. Hinage mayadi wahiyala bwahi yo bidala aidiyai, ta hiyemala 'wahina. Hinage mayadi wahiyala vitai vaganavagana yo muyamuya vehabadi, ta ebe aiteya hauga nuwanuwadi vitaiwone himahalava mata himahalava.

⁷ Eeta tauwalo moiha bwauwone yadi walo tomowa aidiyai i'ovi, na mata lagulagu manimaninina ehebo guda mwala'ina ainaena imahalava, ta i'aleha tauwalo moihaone baidanao, na iwahiyala ta i'oiye mwalowoidi.

⁸ Na mwalomwalowoidi hi'eno'eno maseleyai dalava mwala'ina ainai. Dalavanane mwalona yada Bada ainai hive'abahi, na walo dawaniyena yehana himwauwi hiwalo, Sodoma, bo Itipita.

⁹ Tomowa bagibagilidi hitau'ahaiyama, boda, huhuwo yo alinao yo abaloinao aidiyena, eeta taumwalowoiwone hivinuvinuidi ahubena tonuga na tupwana aidiyai. Na taumwalowoiwowa adi mwau magariyai hilaugagayowedi.

¹⁰ Na taumiya bale'u hiyaliyaya tauwalo moiha bwauwone yadi mwalowoi vehabana, ta hiyemahuli, na velau himohe ehebo ehebo aidiyai, wuwuna tauwalo mahalava bwauwone muya mwala'ina taumiya bale'u aidiyai hivaiyama.

¹¹ Eeta ahubena tonuga na tupwana hi'ovi, na Yaubada yawahi imohedi, ta hitowolouyo, na tomowa bagibagilidi hi'itadi, ta himeheuhi mwala'ina.

¹² Na tauwalo mahalava bwauwone alina galewaena hibenalei, aidiyai iwalo, 'Amhaema teinai'. Eeta yaloyaloviyena hihahaene, na adi alehaowa hivinuvinunuidi.

¹³ Hauganane tenem ainai mwani'ini'i mwala'ina isagena, na dalava mwala'ina ana biliutuhi teni aidiyena ehebo tupwa ilolo'ene, ta tomowa adi bagibagili 7 tausani himwalowoi mwani'ini'ine ainaena. Na tomowaowa himiyamiyane himeheuhi mwala'ina, na Yaubada galewai hino'owei.

¹⁴ Na muya bwauna bada i'ovi'o, na tonugana muhamuhana imahalava.

Yoguli sebenina

¹⁵ Eeta tausagenawasa sebenina yana yoguli iyuvi, na galewaena alina mwala'ina hiwalo, 'Bada mayana Besinana teina hauga yadi ala'alawowoli ta hiloina bale'u yana abaloina maudoina aidiyai, na yana loinane mata nigele yana aba'ovi.'

¹⁶ Na babadao hitau 24 Yaubada mehenai himiyamiyawa yadi abamiya wasawasa aidiyena, hibe'u aitulu na ainai hipwagopwagogo na hino'owei,

¹⁷ hiwalo,
'Yama Bada Yaubada tauwahiyala moiha, owa umiyamiya, wau yo mwalona aidiyai, awayauwedo alimwai, wuwuna yam wahiyala mwala'ina u'abiye mahalava, eeta uvetuwuni uloina.

¹⁸ Hiya taumiya ganamuli himodi'ini moiha, na hesi yam hauga lauvetala ana hauga imahalava'o ta taumwalowoi hitowolo na uloinaedi

yo yam tauwalo mahalavao adi maiha umohedi
yo yam tomowa maudoidi adi maiha umohedi,
hiya mwala'idi yo hiya habuhabuludi aidiyai,
wuwuna hiya am tauve'ahihiwo. Na hesi bale'u
ana tau'abiye yababao owa uveyababadi.'

¹⁹ Ainaena Yaubada yana vada ve'ahihi gale-
wai iho'e, ta Dedewaga Ve'ahihi vada ve'ahihi
holanai, ya'ita. Na namali yo dagugu yo tutu
igoha, yo mwani'ini'i isagena, yo 'wesu patu-
patuna dova aisi italu.

12

Waihiu na lagulagu ulu'ulunao 7

¹ Na galewai abanuwapwanopwano mwala'ina
imahalava, neta waihiu ehebo ana ale'o dova ma-
hana, na wai'ena aena elauhanai, na vahuna ana
pwaopwaomi wasawasa neta utui 12 hi'ala'alahi.

² Na waihiunane hiuhiumana na muya
mwala'ina isidasida habi labalaba.

³ Hinage ehebo abanuwapwanopwano gale-
wai imahalava, neta weso mwala'ina hawa-
hawawalina, na ulu'uluna adi bagibagili 7 yo
wa'iyanao adi bagibagili 10, na ulu'ulunao 7
aidiyai pwaopwaomi wasawasa himiyamiya.

⁴ Na wulinaena utui bagibagilidi iniulidi na
igabaedi bale'uwai. Ebe utui maudoina tawa-
hei boda tonuga aidiyena, ehebo boda bada
igabaedi'o, na bwau hitupwa. Na weso hawa-
hawawalina waihiu mehenai itowotowolo, ta ebe
ilabalaba, gamanane i'ai.

⁵ Eeta waihiuwa ilabalaba, ta towahona,
iya ebeha tupwa maudoina adi tauloina
wahiwhiyalana dova pwawati yana wahiya,

na gamanane Yaubada i'abivai ibom yana abamiya wasawasa ainai.

⁶ Na waihiuwa balabala awawai idena. Tenem ainai waihiune yana abamiya Yaubada i'atububuni, na ainai i'ita avivini ahubena adi bagibagili 1,260 aidiyai.

⁷ Ainaena galewai aleha imahalava. Alehanane ainai Maikeli mayana tausagenawasao na wesowa hawahawawalina mayana tausagenawasao hi'aleha.

⁸ Eeta wesowa mayana tausagenawasao nigele howahowana na hiwahiyala Maikeli mayana bo-dao aidiyai, eeta wesonane mayana tausagenawasao galewaena hi'abi avivinidi ta higabae aituluwedi.

⁹ Wesonane hawahawalina na mwala'ina, iya weso miyamiyana yehana Tomodulele, bo Seitani, iya bale'u ana tau'oyama. Iya mayana tausagenawasao maudoidi bale'uwai higabae aituluwedi.

¹⁰ Na mulitai galewaena alina mwala'ina yabenalei, iwalo, 'Teina hauga Yaubada yana wahiyaena iloinaegita, yo ilivahigita. Na hinage ada Besinana ivetauloina alidai, wuwuna tahidao adi tauve'ewa, iya mwalona ahubena yo boniyai Yaubada mehenai itowotowolo na ive'eve'ewaidi, bada galewaena higabae aituluwena'o.

¹¹ Na tahidaone moiha yawahidi hitalamwedi ta Besinana vehabana himwalowoi, wuwuna Tomodulele baidadi hi'ale'aleha ta hiwahiyala. Na yadi wahiyaane Lami 'wahinanaena, hinage yadi walomahalavane Lami vehabana.

12 'Eeta omiu taumiya galewa maudoimiu amyaliyaya, na hesi omiu bale'u yo ni'u ana tau-miyao vitai mwala'ina alimiyai, wuwuna Tomodulele bada i'aitulu'o alimiyai mayana manini, ta ihanapuiya'o ebeha yana hauga iu'iuna ta'i imiyamiya.'

13 Tenem ainai weso hawahawawalinawa inuwamasele ebeha bada bale'uwai higabae aitu-luwena'o, eeta iheusili waihiuwa, iya gamawa ana taulabahiwa.

14 Waihiunane manihubu mwala'ina peipanao Yaubada imohei, ta ainaena iyeva yana tup-wai balabala awawai, na nemai Yaubada i'ita avivini bolimai tonuga na tupwana aidiyai, ta ebe havena wesone i'abi'abitovoi.

15 Hinage wesone awanaena we'aha isagena dova abaita waihiune dagelanaena, ebeha waihi-une ilibai.

16 Na bale'u waihiuwa ihagui, wuwuna bale'unane ilotaho'e na bwahi maudoina wesowa awanaenawa itotonoline.

17 Eeta wesone imodi'ini moiha waihiune ainai, ta ilau waihiune yana huhu i'alehaidi, hiya neta Yaubada yana walo ana tautuluhahegoyao, yo Yeisu ana tauwalo moihao.

18 Na wesowa hawahawawalinawa le'awai itowotowolo.

13

Lagulagu bwau

1 Yavinuvinunu na ehebo lagulagu ya'ita ihaema ni'uwena, na wa'iyanao adi bagibagili 10, na ulu'uluna adi bagibagili 7 na wa'iyanao maudoina ma'adi pwaopwaomi wasawasa, na

ulu'ulunaone aidiyai Yaubada ana walo hinali hileledi.

² Na lagulagune ya'i'itane ana ita dova simai mwala'ina, na aena adi ita dova hagwai aedi, na awana dova laiyni awadi. Eena wesowa iya hawahawawalinawa ibom yana wahiyala lagulagune ni'uwenane imohei, na hinage yana abamiya wasawasa yo yana loina mwala'ina imohei.

³ Na lagulagune ni'uwenane ulu'uluna ehebo ana ita dova silasilahena, na bada mwalowoiyena inamwanamwauyo'o. Na tenem ainai taumiya bale'u maudoidi nuwadi hipwanopwano mwala'ina, na lagulagune ni'uwenane himulimulitaei.

⁴ Na hinage tomowa maudoina weso hawahawalina ainai hipwagopwagogo, wuwuna bada loina imohena'o lagulaguwa ni'uwenane ainai. Na hinage lagulagu ni'uwenane ainai hipwagopwagogo, hiwalo, 'Nigele teya yaiya yana wahiyala lagulagune teina dova ta ebe hi'alehai'.

⁵ Na lagulagunane bada talam ivaiya'o Yaubada ainaena ta iwalo haehae na i'abi'abitalawahiyei, na hinage mayana loina wai'ena 42 holanai.

⁶ Na lagulagunane ivetuwuni ta Yaubada i'awa yababaei, yehana yo yana dalava yo galewa ana taumiya'o i'awa yabayababaedi.

⁷ Na hinage talam ivai ebeha Yaubada yana tomowao i'alehaidi na iwahiyala, na hinage mayana loina bodao bagibagilididi aidiyai, na huhuwao yo alina bagibagilidi aidiyai, yo abaloina bagibagilidi aidiyai.

⁸ Na taumiya bale'u maudoina howola abo ainai hipwagogo, hiya neta nigele yehadi hiyamiyamiya yawahi bukina holanai, bukinane Lamine hiyeyemwalowoine bukina, wuwuna bukine holanai mwalona nigele yehadi hiyalele mugaiyedi abo mulitai bale'u iyeyemaselene.

⁹ Ainaena ebe yaiya matalinana walo teina ibenalei, wuwuna,

¹⁰ 'Ebe yaiya hi'abi avivini, mata hi'abi avivini ta'i, na hinage yaiya ebe elepa ale'alehaena hi'oiye mwalowoi mata hi'oiye mwalowoi ta'i'.

Walo teina ainaena howahowana Yaubada yana tomowao hiyemidiyei na hi'aipate wahi-wahiyala.

¹¹ Hinage lagulagu bwauna ya'ita bale'uwenan imahalava na wa'iyanao bwau dova lami wa'iyanao, na i'au'aubabada dova wesowa hawahawawalinawa alinanane.

¹² Na lagulaguwa ni'uwenane yana wahiyala maudoina lagulagune bwaunane imohei ta ebeha ibom iloina, ta lagulagune ni'uwenane i'ita'ita mohilei. Eeta lagulagune bwaunane taumiya bale'u maudoina iloinaedi, na lagulaguwa ni'uwenane ainai hipwagopwagogo, iya mwalona ulu'ulunawa isilahe na inanamwanamwauyone.

¹³ Na hinage ve'ive'ilala mwala'idi ipaihowaidi, dova aiwa ala'ala hawahawawalina ipaihowai ta galewaena ibe'u bale'uwai tomowa mehediayi.

¹⁴ Na bada talam ivaiya'o ta Yaubada ainaena ebe lagulaguwa ni'uwenane mehenai ve'ive'ilala ipaihowaidi, ta ainaena taumiya bale'u maudoidi

i'oyamaedi. Eeta yana oyamaena aidiyai iwalo, 'Aiwa tagitagi ehebo amtagi, ta ana ita dova lagulagune iya elepa ale'alehaena isisilahewa, na inanamwanamwauyone'.

¹⁵ Eeta hitagi na lagulagune bwaunane teina mayana wahiyala ainaena aiwa tagitagiwa ana ita dova lagulaguwa mugamugainawa yawahina imohei ta howahowana i'aubabada, na iloina ta ebe yaiyadiwo tomowa nigele ainai hiyapwagogo mwalowoi hilobai.

¹⁶ Na hinage maudoidi iloinaedi, habuhabuludi yo mwalamwala'idi na wasawasao yo wewelohewo, na hinage tautaubadao, yo tomowa mohili yo taupaihowao, ta nima tautuwadiyai na ulu'uludiyai ana ve'ive'ilala himwauwi,

¹⁷ na aidiyai loina yaiyaina imwauwi neta hiya ebe ve'ive'ilalanane nigele aidiyai, havena hinage hivegivegimwala, bo higimwagimwala, Na lagulagunane ana ve'ive'ilalane teina yehana yo ana numela.

¹⁸ Na ana nuwamasele imiyamiya ebe yaiya mayana nuwamasele lagulagunane ana numela ivahililobai, neta ehebo towaho yehana 666.

14

Taulivahi yana tomowao yadi wali

¹ Hinage yavinuvinunu, na Lami ya'ita oya Saiyoni ewanai itowotowolo, na tomowa hitau 144 tausani baidanao, hiya neta Lamine yehana yo hinage Tamana yehana manidiyai hileledi'o.

² Eena galewaena alina ehebo yabenalei dova bwahi daguguna, na hinage dova tutu daguguna. Na alinane yabenalei dova tomowa

mayadi ai'opi'opi higohagoha adi benali namwanamwadi.

³ Na tomowaone abamiya wasawasa mehenai hitowolo, neta meimeituwa vehopali na babadaone mehediya, na wali vauvauna hiwaliwaliyei. Na walinane nigele teya yaiya howahowana ihanapui, bada ta'i hiya bodadine hitau 144 tausani howahowadi, na hesi hibom taumiya bale'u Yaubada bada igimwalaidi'o.

⁴ Na towatowahowone hiya nigele lauhapuli waiwaihiu baidadiyao hiyapaihowai, wuwuna hiya nuwanuwapuyodi, na hesi Lami himulitaei ili'ilimani, ebe havaidova ilalau. Hiya bada Yaubada igimwala mugaiyedi'o tomowa aidiyena, hiya neta Yaubada na Lami yadi lau'eli mugamugaina.

⁵ Hiya nigele teya oyama awadiyena, yo nigele teya lauhapuli aidiyai.

Tausagenawasa tonuga yadi wasa

⁶ Hinage ehebo tausagenawasa ya'ita ewaena iyeveyeva, ilaoma wasa namwanamwana miyamiya vateyaina habi walomahalavaeina taumiya bale'u aidiyai, neta abaloinao yo huhu yo alina ehebo ehebo yo boda ehebo ehebo aidiyai.

⁷ Na tauwagenawasanane alinana mwala'ina iwalo,

'Yaubada ammeheuhei na amwalo vetuvehaeyei, wuwuna yana hauga lauvetala bada imahalava'o, iya galewa yo bale'u yo ni'u, yo hinage bwahi bidala adi tauyemasele

ainaena mehenai aemiua amyoudi na amp-wagogo’.

8 Na tausagenawasa bwauna imulitaenama na iyoga, iwalo,

‘Babiloni bada ibe'u'o, bada ibe'u'o, dalavanane yana mumugaena boda maudoidi ivenumadi, mumuganane neta tauda ana nuwalele mumuga yababana vehabana’.

9 Tausagenawasa bwauwone tuluhadiyena ehebo hinage imulitaedima, na tausagenawasanane iya hinage iyoga alinana mwala'ina, iwalo,

‘Ebe yayyadiwo lagulagune yo yana aiwa tagitagi aidiyai hipwagogo, na adi ve'ive'ilala manidiyai bo nimadiyai,

10 hiya Yaubada yana waini wahiwahiyalana mata hinuma, na waininane neta Yaubada yana manini moiha bada ihiwaiya'o modi'ini vedina ainai. Na hinage aiwa ala'alahawawalina yo gaima ala'alawolidi tomowaone taudiyai mata hilautowoi, Yaubada yana tausagenawasao yo Lami mehediyai.

11 Na adi muya neta aiwane asuna ihaehae vateyai, na nigele yana aba'ovi. Na nigele teya yadi aiyawasi ahubena yo boniyai aidiyai wuwuna tomowaone hiya lagulagune mayana aiwa tagitagi ana tautapwalolowo, na ana ve'ive'ilala adi tauvaiwo.’

12 Walo teina ainaena Yaubada yana tomowao hi'alama'i'ita, hiya yana lolina ana taumulitao na Yeisu ana tauyemidiwo.

13 Hinage galewaena alinana yabenalei iwalo, ‘Teina uleledi, ebe yayyadiwo yada Bada ana

tauyemidiwo teina haugane talaulaune, hiya himwalowoi mata hiyaliyaya'.

Na Alu'aluwa Ve'ahihi hinage iwalo, 'Moiha mata hiyaliyaya, wuwuna mata hi'aiyawasi yadi paihowa wahiyala ainaena, na yadi paihowa maihana mata hilobai'.

Bale'u ana laulau'eli

¹⁴ Yavinuvinunu na yaloyalovi hewahewana ya'ita, na yaloyalovinane ainai dova Towaho Moihana ya'itane, imiya na vahunai ana pwaopwaomi wasawasa goula, na nimanai yana elepa mehemehegaina.

¹⁵ Na ehebo tausagenawasa vada ve'ahihi ainaena imahalava, na alinana mwala'ina ainaena iyogahae towahone yaloyalovine ewanai imimiyane ainai, iwalo, 'Yam elepaena ulautom, wuwuna bale'uwai hauga lau'eli bada imahalava'o, ta bada ai'ai hihuna'o'.

¹⁶ Ainaena towahowa yaloyalovine ewanai yana elepa ilau'wadiyei ta bale'u lau'elina ihiwa ahaidine.

¹⁷ Na ehebo tausagenawasa vada ve'ahihiyena galewa ainaena imahalava, iya hinage elepa mehemehegaina nimanai.

¹⁸ Na ehebo hinage tausagenawasa abapwaoli ainaena ilaoma, iya aiwa ala'alahi ana tauloina, na alinana mwala'ina iyoga tausagenawasane mayana elepane ainai, iwalo, 'Yam elepane uye-paihowa na guleipi ainona bale'uwai utano'ahai, wuwuna bada hibuina'o'.

¹⁹ Eeta tausagenawasane yana elepaena guleipi ainona bale'uwai itomdi, na abapihagi mwala'ina

holanai ihiwaidi. Na abapihagine neta Yaubada yana modi'ini.

²⁰ Na guleipine maudoina ipihagidi, abapihagi ainai, neta dalava mwala'ina tulutuluhanai, na 'wahina isagesagena abapihagi holanaena, dova abaita, ana daodao 300 kilomita, na ana hae dova bale'uwena na hosi itowotowolo gadona ainai.

15

Ve'ive'ilala yababadi

¹ Ehebo hinage abanuwapwanopwano mwala'ina ya'ita galewai, neta tausagenawasa 7, mayadi muyamuya yababadi 7. Na muyamuyaone yababadine neta Yaubada yana modi'ini yana aba'ovi.

² Na hinage ya'ita dova ni'u yana daumwali na aiwa ala'ala hawahawawalina, na ni'unane dova vihilo papalinali boda hitowotowolo, hiya lagu-laguwo yo aiwa tagitagi yo hinage yehana ana numela ainaena bada hiwahiyala gabaedi'o. Na bodane nimadiyai aba'ai'opi'opi Yaubada ainaena,

³ na maudoina Mosese yana wali hiwaliwaliyei, iya Yaubada yana taupaihowa, na hinage Lami walina hiwaliwaliyei, hiwalo,

'Taubada Yaubada Tauwahiyala moiha, yam paihowao mwala'idi na abanuwapwanopwano, na yam mumuga maudoina namwanamwana na dumwaludi, na hinage abaloina maudoidi uloinaedi.

⁴ 'Taubada ee, tomowa maudoina hive'ahihiyego, na hi'awa wasawasaego, hinage owa taumasele, ainaena taumiya bale'u maudoidi mata hilaoma mehemwai na hipwagogo,

wuwuna tomowa maudoidi yam loinao dumwadumwaludi bada hi'itadi'o.'

⁵ Na mulitai hinage ya'ita galewai Yaubada yana vada ve'ahihi ho'eho'ena, na vadanane holanai yana waloyemidi lelelelena imiyamiya.

⁶ Na vada ve'ahihine ainaena tausagenawasa hitau 7 himahalavama na muyamuya 7 ni-madiyai. Tausagenawasaone adi ale'o hewa-hewadi na masemaseledi, na adi tulituli goula nuwanuwadiyai hihipwaidi.

⁷ Na meimeituwa vehopali aidiyena ehebo vedi goula 7 ivaiddi, ta tausagenawasaone 7 imohedi, na vediwone holadiyai Yaubada miyamiya vateyaina yana modi'ini i'oiye mwaudi.

⁸ Tenem ainai vada ve'ahihi holana imwau Yaubada yana wasawasa yo yana ala'alawowoli ainaena, ana ita dova asu, na nigele teya yaiya howahowana vada ve'ahihine ainai iluwu, ana higa tausagenawasao 7 yadi paihowa muya-muyaone 7 hive'ovidi.

16

Yaubada yana modi'ini vedinao 7

¹ Hinage vada ve'ahihi holanaena ehebo alina mwala'ina yabenalei, iwalowalo tausagenawasaone 7 aidiyai, iwalo, 'Ammahalava na Yaubada yana modi'ini vedinao 7 am'atuhiwaidi bale'uwai'.

² Eeta tausagenawasa mugamugaina ilau na yana vedi bale'uwai i'atuhiwai, ta bonu yababadi yo muyamuyadi himahalava hiya lagulagune yana aiwa tagitagi ana tautapwalolo aidiyai,

hiya neta lagulagune ana ve'ive'ilala aidiyai imiyamiya.

³ Na tausagenawasa bwauna hinage yana vedi ivai na ni'uwai i'atuhiwai, ta ni'une maudoina iyemala 'wahina, ana ita dova ehebo taumwalowoi 'wahinana. Na ainaena ginauli maudoina mayawahidi ni'uwai himwalowoi.

⁴ Na tausagenawasa tonugana hinage yana vedi ivai ta we'aha sagesagenadi yo we'aha eli yo bidala aidiyai i'atuhiwaidi, na hinage hiyemala 'wahina.

⁵ Na tausagenawasane iya we'aha ana tauloina alinana yabenalei, iwalo,

'Ve'ave'ahihim Yaubada ee, owa hauga teina aidiyai umiyamiya na hinage hauga hi'ovi'o umiyamiya, owa dumwadumwalum na masemaselem. Yam lauvetala teina idumwalu alili, wuwuna tomowaone yababadi,

⁶ na yam tomowao yo hinage yam tauwalo mahalavao hi'oiye mwalowoidi ta 'wahinadi hivesagenadi. Ainaena adi maiha bada umohedi'o ebeha 'wahina hinuma, na neta adi maihane ilowoinanedi moiha.'

⁷ Na alina ehebo hinage yabenalei abapwaoli ainaena iwalo, 'Taubada ee, owa Yaubada Tauwahiyala moiha yam loina teina namwanamwadi na dumwaludi'.

⁸ Na hinage tausagenawasa vehopalina yana vedi ivai ta mahana ainai i'atuhiwai, ta mahana yana wahiyala ilauhepoiyei ta howahowana tomowa i'alahidi.

⁹ Eeta ala'alawowoli mwala'ina tomowa i'alahidi, ainaena Yaubada yehana hi'awa

yabayababaei, wuwuna iya yana loinaena muyamuyaone himahamahalava. Na hesi nigele hiyanuwabui ta ebe Yaubada hiwalo vetuvehaeyei.

¹⁰ Eena tausagenawasa paibina hinage yana vedi i'atuhiwai lagulaguwa yana abamiya wasawasa ainai, na yana abaloina maudoina iguguyou. Na tomowa muya ainaena memenadi hi'alahidi.

¹¹ Na Yaubada galewai hi'awa yabayababaei bonudine yadi muya vehabadi, na hesi nigele hiyanuwabui yadi paihowa yababadi aidiyena.

¹² Na tausagenawasa sikisina yana vedi ivai ta bwahi mwala'ina yehana Yupilitisi ainai i'atuhiwai, na we'ahanane maudoina iguma ta ainaena tupwadi tauwasawasa aluwabu ainaena mata higeyo'awama.

¹³ Na alu'aluwa tonuga yababadi adi ita dova 'we'we, ya'itadi himahalava wesone hawahawawalinane awanaena, na lagulagune ni'uwenane awanaena na hinage yana tauwalo mahalava oya'oyamane awanaena.

¹⁴ Alu'aluwa tonugaone neta Tomodulele yana hedahedao, hiya abanuwapwanopwano hipaihowaidi, na hiya teina hilau ta tauwasawasaone bale'u maudoina ainai ebeha yadi bodao hiyemiya ahaidi habi alehaidi, neta Yaubada Tauwahiyala moiha yana ahubena yana aba'ovi ainai.

¹⁵ 'Ambenali ili'ilimani, wuwuna mata yagu laoma dova tau'aivavali yadi laoma, na ebe yaiya owa uhilahilawa na am ale'o u'ita avivini ili'ilimani, owa mata

uyaliyaya, nigele mata uyahinimaya tomowa ahi'ahipudiyai wuwuna nigele uyabugewa'.

¹⁶ Na alu'aluwaone tauwasawasaone mayadi bodao hiyemiya ahaidima ehebo tupwa ainai, neta alina Hibuluwena hiwalo 'Amagedoni'.

¹⁷ Tausagenawasa sebenina hinage yana vedi ivai na hawahawaga awawa ewanai i'atuhiwai, na abamiya wasawasa vada ve'ahihi holanaena ehebo alina mwala'ina iwalo, 'Teina i'ovi'o'.

¹⁸ Tenem ainai pigabu yo dagugu yo tutu yo hinage mwani'ini'i mwala'ina himahalava. Mwalona ta ana higa wau tomowa yadi hauga ainai nigele teya mwani'ini'i ana mwala'i dova iyamahalava. Na teina moiha iyababa alili.

¹⁹ Eeta dalava mwala'inawa itom iwahei, ta tupwa tonuga himamahalavane. Na dalavao mwala'idi yadi tupwao maudoidi aidiyai mwani'ini'ine i'abiye yababadi. Na dalava mwala'ina yehana Babiloni yana yababa Yaubada inuwatuwu avivini, na yana vedi ainaena waini ivenuma, na waininane neta yana modi'ini mwala'ina wainina.

²⁰ Na hinage bwanabwano yo oya maudoidi hisawali, na nigele howahowana na talobauyoidi.

²¹ Na hinage 'wesu mwala'idi na po'upo'uwadi, dova gaima mwala'idi galewaena hibe'uma tomowa aidiyai. Na tomowaone Yaubada hi'awa yabayababaei 'wesu yababanane vehabana.

17

Waihiu mehemehe'ayona

1 Tausagenawasao 7 mayadi vedi 7 Yaubada ainaena, ehebo aidiyena ilaoma na iwalo aliguwai, 'Ulaoma yave'itago Yaubada yana lauvetala waihiu ainai yana mehe'ayo vehabana, na taumehe'ayone ana nuwamasele neta dalava mwala'ina we'aha bagibagilidi ewadiyai imiyamiya,

2 na bale'u ana tauwasawasao pwanoli ainai hiwahiyala taumehe'ayone baidadi, na ainaena taumiya bale'u maudoidi lauhapuli mumuganane hinuma na hiyauyaulene.'

3 Na Alu'aluwa Ve'ahihi ainaena yalautowoi dova tausagenawasawa ilauvaigau tupwa bala-bala awawai, na waihiu ehebo ya'ita lagulagu hawahawawalina ainai igelu, na lagulagunane tauna maudoina ainai yeha yababadi hileledi, na ulu'uluna ana bagibagili 7, na wa'iyanao ana bagibagili 10.

4 Na waihiune ana ale'o hawahawawalina dova wasawasao adi ale'o, na ana pasao goula yo gaima wasawasa yo epo, na nimanai vedi goula i'abi avivini, bada i'oiye mwauya'o mumuga yababana ainaena, pwanoli vehabana.

5 Na ulu'ulunai yehana hilele, na ana nuwamaselese dawadawanina iwalo, 'Babiloni mwala'ina, neta taumehe'ayo yo taupwanoli yababadi hinadi'.

6 Na waihiunane ya'itaya'o, Yaubada yana tomowao yo Yeisu ana tauwalo moihao yadi mwalowoiyena 'wahinadi inumadi'o, na ainaena iyauyaule ta nuwagu ipwanopwano waihiunane ana ita vehabana.

⁷ Eeta tausagenawasane iwalo auligau, iwalo, 'Havena nuwam ipwanopwano, mata yalivahi alimwai hava waihiune na lagulagune ainai igegelune iya ulu'uluna 7 na wa'iyanao 10 adi nuwamasele.

⁸ Lagulagune u'ita'itane mwalona mayawahina na bada imwalowoi'o, howola abo imahalava guda mwala'ina ainaena ta ilau, na mata hiveyababa moiha. Na tomowa taumiya bale'u, yaiyadiwo hiya yehadi Yaubada nigele iyaleledi yawahi bukina holanai, haugana bale'u ana yemasele mugai ainai, hiya lagulagunane mata hi'ita na nuwadi ipwanopwano, wuwuna mwalona mayawahina na teina hauga imwalowoi'o, na howola abo imahalavauyoma.

⁹ 'Ebe nuwamasele alimwai, uhanapu ebeha ulu'ulunane 7, neta oya adi bagibagili 7, na aidiyai waihiunane imiyamiya, na ana nuwamasele hinage tauwasawasao hitau 7,

¹⁰ na 5 aidiyena bada hibe'u'o, na ehebo teina ta'i howola iloiloina, na ehebo howola nigele iyamahalava, na haugana imahalava mata hauga ubwa'ubwana imiyamiya.

¹¹ 'Na tauwasawasaone 7 yadi loina mata i'ovi, na tauwasawasa teya yadi bodane ainaena neta lagulaguwa mwalona mayawahina ta imwamwalowoiwa mata adi boda iyemutulai na hesi mata ilau ta imwalowoi na abo hilobai.

¹² 'Na wa'iyanao 10 u'itadi'o neta tauwasawasa adi bagibagili 10, hiya nigele hiyave-tuwuni na hiloina, na howola abo hiloina, hauga ubwa'ubwana ta'i ainai lagulagunane baidadi.

13 'Hiya hitau 10 yadi nuwatuwu ehebo, neta nuwanuwadi yadi wahiyala na yadi loina hitalamwedi lagulagune ainai.

14 Eena mata Lami ainai hi'aleha, ta Laminane iwahiyala alili, wuwuna iya babadao yadi Taubada, na tauwasawasao yadi Tauwasawasa, na hinage iya yana vesinuwaena iyogaedima ana taumulita moiha baidanao.'

15 Na tausagenawasa aliguwai hinage iwalo, 'We'ahaone bada u'itadi'o, aidiyai waihiune taumehe'ayone imiyamiyane, adi nuwamaselewo neta bodao yo huhuwo yo alinao.

16 Na wa'iyanao 10 yo lagulagune hiya u'ita'itadine mata howola abo taumehe'ayone hive'alehaei, yo hiveyababa moiha ta mabumabugewana imiyamiya, yo hinage bunumana hi'ai, na hilihiliyana aiwaena higabu.

17 Wuwuna Yaubada bada atediyai ivenuwamwauwedi'o ta yana nuwatuwu hipaihowai, neta yadi paihowa ehe'ehebona yo yadi wahiyala na yadi loina lagulagune himohei, na iya iloina ana higa Yaubada yana walowone ipaihowaidi.

18 'Na waihiune u'ita'itane, iya dalava mwala'ina, na iloiloina bale'u ana tauwasawasa maudoidi aidiyai.'

18

Dalava Babiloni yana be'u

1 Mulitai ehebo tausagenawasa ya'ita galewaena i'ai'aituluma, iya mayana loina mwala'ina, na hinage maselenaena bale'u maudoina i'abiye masele,

² na alinana mwala'inaena ilohagali iwalo, 'Dalava mwala'ina Babiloni bada ibe'u'o, na Tomodulele mayana alu'aluwao yababadi bahudi yo hinage lowolowo yababadi vagadi vagadi hivedalavaena'o.

³ Wuwuna Babiloni yana waini boda bagibag-ilidi ivenumadi, waininane neta pwanoli yababana. Iya taumehe'ayo ainaena bale'u ana tauwasawasao baidadi hipwanopwanoli, na pwanolinane aidiyena tau'awa une yadi wasawasa mwala'ina hilobalobaidi.'

⁴ Hinage galewaena ehebo alina yabenalei, iwalo, 'Yagu tomowao dalava neta ainaena ammahalavama, na mata yana yababane alimiyai igeyo'awa na ana maiha yababana amlobai.

⁵ Wuwuna yana yababa ana mwala'i dova galewa yana hae, na yana mumuga yababanane teina vehabadi Yaubada inuwanuwatuwu na iye-maiha.'

⁶ Na hinage tausagenawasanane iwalo, 'Dalava tenem uyemaiha dova yana paihowane, na uye-maiha mai bwau yana paihowa vehabana. Hinage iya yana waini yababana uyebweli mai bwau ta umohei inuma.

⁷ Na hinage yana walo haehae yo yana mehe'ayo adi maiha umohei, muya yo dou, wuwuna iya iwalo, "Yau alawata, nigele mata hiwape yana tupwa ainai yayamiyamiya, na hinage nigele dou yayalobai".

⁸ Ainaena mai'ehebo muyamuya teina ainai himahalava, neta asiyebwa yo dou yo vahali na aiwa ala'alahawawalina i'alahiye sawali. Na

Taubadawa Yaubada abo waihiune ana maiha imoihei, wuwuna ibom Tauwahiyala moiha.'

⁹ Na bale'u ana tauwasawasao, hiya waihiune baidadi hipwanoli'o na himehemehe'ayo, hibom hinage dalavanane vehabana hidou vahivahili, na mehelinodi hisagena haugana dalavane i'ala'alahi na asuna hi'ita.

¹⁰ Na himeheuhi ana muya vehabana, eena amwaha daodaowai hitowolo na hiwalo, 'Aiyoi, aiyoi! Teina ta'i dalava mwala'ina na wahiwahiyalana Babiloni bada ana mehesabu ilobaiya'o.'

¹¹ Na hinage bale'uwai tau'awa unewo hinuwavitai na dalavanane vehabana hidou, wuwuna yadi tobwatobwao nigele teya hinage adi taugimwala.

¹² Yadi tobwatobwaone goula yo siliba yo gaima wasawasa yo giniuba yo ale'o namanamalidi hewahewadi yo ale'o wasawasa yebweyebwelidi yo aiwa panepanedi bagibagilidi yo ginauliwo wa'iya ainaena hipapahowaidine yo aiwa namwanamwadi dova gavi yo kopa yo pwawati yo gaima hewahewadi

¹³ yo gado'a yo haiyala yo waini yo woloi olibe yo pwalawa yo witi yo bulumakau yo sipi yo hosi yo waga niuniuli, na hinage tomowa mayawahidi higimwalaidi na hinage taupaihowao.

¹⁴ Na tau'awa unewo hiwalo dalavane ainai, hiwalo, 'Ginauli namwanamwadi hiya nuwanuwam bada hi'ovi'o, na hinage yam wasawasa, yo amwalo vetuvehae maudoina i'ovi'o, na mata nigele uyalobauyoidi'.

15 Na tau'awa unewone hiya wasawasa mwala'ina dalavanane ainaena hilobaidi, hitowolo amwaha daodaowai, wuwuna dalavane ana muyao hi'itaya'o, ta himeheuhi, na mayadi nuwayababa hidou,

16 hiwalo, 'Aiyoi, aiyoi, dalava tenem mwala'ina mwalona ipasa ale'o wasawasa yo hewahewadi na hawahawawalidi na ihumauiyo goulala yo gaima wasawasa yo giniuba aidiyena,

17 na hauga habuluna ta'i ainai yana wasawasaone hi'ovi'o'.

Na hinage hiya tau'abi'eyaisi, yo yadi taugelugelu maudoidi yo ni'u ana tau'adau bagibagilidi ainaena yadi namwanamwa hilobalobai amwaha daodaowena hitowolo,

18 na dalavane asuna hi'ita, na hiyoga, hiwalo, 'Nigele teya dalava ana ita dova teina dalavane mwala'inane, na teina wau vedova?'

19 Ainaena vahudi higawalaidi, yo hidou mwala'ina, hiwalo, 'Aiyoi, aiyoi, dalava tenem mwala'ina ainaena tau'adauwo yadi wasawasa hilobalobaidi na hauga muhamuhana ta'i ainai yana wasawasa maudoina bada isawali'o.

20 'Amyaliyaya galewai omiu Yaubada yana tomowao, yo hinage tauyewasao yo ana tauwalo mahalavao amyaliyaya, wuwuna mwalona ami muyao dalavanane ainaena amlobalobai na teina ta'i Yaubada muya ainaena iyemaihadi'o.'

21 Eena ehebo tausagenawasa wahiwhiyalana gaimatau mwala'i alilina i'avalaihini ta ni'uwai ivehanenene iwalo, 'Dalava mwala'ina Babiloni mata ibe'u teina dova gaimane, na mata nigele taya'itauyoi'.

22 'Ainaena dalavane ana yaliyaya i'o'ovi, na nigele teya aba'ai'opi'opi alinana, yo yoguli alinana hiyabenabenalei. Na hinage paihowa adi tauhanapuwo nigele mata hiya'itadi, na hinage witi abamutuna daguguna i'ovi ainaena

23 'Na masele abamwauwina maseledi ainai mata nigele hiya'itadi. Na hinage tauvetawahola alinadi dalavane ainaena mata nigele hiya benaliuyowei.

'Moiha, bale'u maudoina ainaena dalavane ana tauwasawasao hihae alili, na yadi balau aidiyena tomowa maudoina bale'u ana taumiya hi'oya'oyamaedi.

24 Na hinage mwalona tomowa bagibagilidi hiya tauwalo mahalavao, yo Yaubada yana tomowao hi'oiye mwalowoidi'o dalavane Babiloni ainai. Moiha ulauhapuli'o wuwuna taumiya bagibagilidi u'oiye mwalowoidi'o ainaena ana mehesabu mata ilobai Yaubada ainaena.

19

1 Mulitai ta'eta'e mwala'ina galewaena yabenalei dova boda mwala'ina alinadi hiwalowalo,

'Yaubada tano'owei, iya livahi yo wasawasa yo ala'alawowoli wuwuna.

2 Na yana lolina maudoina dumwaluna na namwanamwana, wuwuna taumehe'ayowa yana meheganawaliyena bale'u maudoina i'abiye yababane, ta ana maiha ilobaiya'o. Na hinage dalavanane Yaubada yana tomowao hi'oiye mwalowoidine, ainaena ilaumehesabuwena'o.'

3 Na hinage hiyoga hiwalo,

'Yaubada tano'owei wuwuna dalavane mwala'ina i'ala'alahi, na asuna hauga maudoina ihaehae'.

⁴ Eena babadaone hitau 24 na hinage meimeituwaone hitau vehopali hitalupwagogo Yaubada yana abamiya wasawasa ainai imiyamiya mehenai, na ainai hiwalo, 'Moiha. Ano'owego.'

Lami yana tawahola guyauna

⁵ Abamiya wasawasa ainaena ehebo alina ilaoma iwalo,

'Omiu Yaubada yana taupaihowao yo ana tauve'ahihiwo habulumiu yo mwala'imiu amwalo vetuvehae ainai'.

⁶ Na hinage yabenalei dova boda mwala'ina alinadi, na hinage dova we'aha sagesagenana daguguna, yo hinage dova tutu daguguna iwalowalo, 'Yaubada amno'owei wuwuna iya yada Bada, Yaubada Tauwahiyala alili, na bada ive-tauloina'o.

⁷ Tayaliyaya mwala'ina, na hinage tano'owei, Lami yana tawahola vehabana, na waihiu bada i'aupasa'o yadi tawahola vehabana,

⁸ na wahiune bada ana ale'o hewahewana na masemaselena Yaubada imohena'o.'

Na ale'one ana nuwamasele neta Yaubada yana tomowao yadi mumuga dumwaluna.

⁹ Eeta tausagenawasane aliguwai iwalo, 'Walo teina uleledi "Yaiyadiwo omiu Yaubada iyogae-gomiu Lamine yana tawahola guyauna ainai, amyaliyaya" '. Na hinage tausagenawasane iwalouyo, na iwalo, 'Teina Yaubada yana walo moiha'.

¹⁰ Na aenai yabe'utalu ta ebeha yapwagogo ainai, eena iwalo, 'Havena dova. Yau Yeisu yana taupaihowa, owa dova, na hinage dova tahimwao hiya Yeisu ana tauwalo mahalavao, Yaubada hesi ainai upwagogo.' Wuwuna Yeisu ana tau'awa moihao Yaubada Alu'aluwana ipaihowaidi ta hi'au'aubabada dova tauwalo mahalava.

Hosi hewahewana ana taugelu

¹¹ Ainaena galewa ya'ita ilotaho'e, na ainai hosi hewahewana imahalava, na ana taugelune yehana himwauwi Taudumwalu na Moiha. Na yana lolina dumwaluna ainaena ilauvetala, yo hinage i'aleha.

¹² Na mehena adi ita dova aiwa ala'alahawawalina, na vahunai ana pwaop-waomi wasawasao bagibagilidi himiyamiya. Na hinage yehana hilele nigele howahowana yaiya ihanapui. Ibom ihanahanapui.

¹³ Na ana ale'one ili'wa, 'wahina ainaena hiyebuta, na yehana himwauwi, hiwalo, 'Yaubada yana Walo'.

¹⁴ Na galewa yana tau'alehao yadi hosi hewahewadi higeluidi, na himulitaei, adi ale'o hewahewadi na gaugaudi.

¹⁵ Na yadi taumugaine awanaena elepa ale'aleha mehemehegaina imahamahalava, iya mata elepane ainaena tupwa maudoina iwahiyala gabaedi na aidiyai iloina dova pwawati, na hinage waini abapihagi ainai ipihagidi, neta Yaubada Tauwahiyala alili yana modi'ini mwala'ina.

16 Na ana ale'o yo esi'esina aidiyai yehana hilele, hiwalo, 'Towaho teina tauwasawasao yadi Tauwasawasa, na hinage babadao yadi Taubada'.

17 Eena ehebo tausagenawasa ya'ita mahana ainai itowotowolo, na alinana mwala'ina ainaena iyogayoga lowolowo maudoidi ahipuwai hiyevayeva aidiyai, iwalo, 'Amhulu gogoiyama Yaubada yana guyau mwala'ina ainai,

18 na am'ai tauwasawasao bunumadi, yo aleha adi taumugaiwo bunumadi, yo tau'alehao bunumadi, na hinage hosiwone, yo adi taugeluwo bunumadi, na hinage tomowa maudoidi bunumadi, hiya tomowa mohili na hinage taupaihowao, tomowa mwala'idi yo habuludi.'

19 Na lagulagune ni'uwena ilaoma, na bale'u ana tauwasawasao mayadi tau'alehao ya'itadi hilau ahaidi habi aleha hosine ana taugelune mayana tau'alehao aidiyai.

20 Tenem ainai lagulagune mayana tauwalo mahalava oya'oyamao hi'abi avivinidi na mayawahidi higabaedi dalava ala'ala wowoli mwala'ina holanai. Tauwalo mahalava oya'oyamane iya mwalona yana paihowa wahiwhiyaladi ipaihowaidi lagulagune mehenai na aidiyena tomowa i'oya'oyamaedi, hiya lagulagune ana ve'ive'ilala aidiyai imiyamiya, na yana aiwa tagitagine ana taupwagowo.

21 Na elepa ale'alehane hosi ana taugelune awanaena imahamahalava na ainaena lagulagune yo yana tauwalo mahalava oya'oyama yadi tau'alehao bagibagilidi i'oiye mwalowoidi. Eeta

lowolowo bagibagilidi hilaoma ta taumwalowoi bunumadiwa hi'aidi, na diyadi imwau.

20

Bolimai tausani

¹ Ehebo hinage tausagenawasa ya'ita galewaena i'ai'aituluma, na gudane mwala'ina ana abaho'e, na balavai mwala'ina ivaidi, ta ilaoma,

² na weso hawahawawalinane i'abi avivini, iya weso mugamugaina, neta Tomodulele, bo Seitani, na ipai ana higa tausani bolimai hi'ovi.

³ Eeta tausagenawasane wesone i'abihini, na igabaei guda mwala'ina holanai, na nemai igudu'auhi, na i'abiye yaiyai, ta havena boda i'oya'oyamaedi ana higa bolimai tausani hi'ovi, na mulitai ilivahi hauga habuhabuluna vehabana.

⁴ Na hinage tupwana abamiya wasawasa ya'itadi aidiyai hiya Yaubada lolina imohedi'o himiyamiya, na hinage tomowaone gadodi mwalona hitomdi'o, wuwuna hiya Yeisu ana tauwalo mahalavao na Yaubada yana walo ana tauyewasaeina, alu'aluwadi ya'itadi, hiya nigele lagulagune yo yana aiwa tagitagine aidiyai hiyapwagogo, na nigele ana ve'ive'ilala vahudiyai yo nimadiyai hiyamwauwidi. Hiya teina mwalowoiyena bada hitowolo'o, na Besinana baidadi hiloiloina bolimai tausani aidiyai.

⁵ Na taumwalowoi maudoidi mata nigele hiyayawahaiuyo ana higa bolimai tausani hi'ovi. Teina taumwalowoiwone yadi towolo mugamugaina.

⁶ Ta hiya tautowolo mugamugaidi masemaseledi, ainaena mayadi yaliyaya, na

mwalowoi bwauna nigele mata hiyalobai, na hesi Yaubada na Besinana yadi taupwaoliwo, na Besinana baidadi mata hivetauloina bolimai tausani aidiyai.

Tomodulele yana tapiya

⁷ Bolimai tausani hi'ovi, abo Tomodulele abapaiyena hilivahi, na imahalavama,

⁸ na ilau bale'u maudoina aidiyai habi oyamaedi, tupwadine dova Gogi na Meigogi aidiyai. Ainaena Tomodulele tau'aleha maudoidi i'atu'ahaidi habi aleha, adi bagibagili tavahili ahayai, dova namonamo le'awai.

⁹ Ainaena bale'u maudoina hitau'ahai ta Yaubada yana tomowao yadi abamiya na dalavane Yaubada ivevelauweiwa himiya gwaigwaipileyei na aiwa ala'alahawawalina galewaena i'aituluma ta i'alave'ovidi.

¹⁰ Eena tau'oyamawa Tomodulele, tomowa i'oya'oyamaediwa bada higabaena'o dalava ala'alahi holanai. Ala'alawowoline holanai mwalona lagulagunane na tauwalo mahalava oya'oyamawa higabaedi'o, na tupwanane ainai hitau tonugaone himuyamuya ahubena yo boniyai aidiyai, na havena i'ovi'ovi.

Lauvetala yana aba'ovi

¹¹ Na ya'ita ehebo abamiya wasawasa hewahewana na mwala'ina, na abamiyane ana taumiyane mehenaena galewa yo bale'u hisawali, ta nigele howahowana ta'itauyoidi.

¹² Na taumwalowoiwo maudoidi ya'itadi, mwala'idi yo habuludi, abamiya wasawasane mehenai hitowotowolo, na buki hi'aladi, na

ehebo hinage buki hi'ala, iya yawahi ana buki, na taumwalowoi iloinaedi, hava dova mumugadi lelelelena bukiwone aidiyai imiyamiya.

¹³ Hiya ni'u adi tau'enowo hilaoma, na Bwebweso ana taumiyao, yo bale'u ana taumwalowoiwo maudoidi hilaoma, na ehebo ehebo iloinaedi, hava yadi mumuga dova.

¹⁴ Ainaena mwalowoi yo Bwebweso igabae aituluwedi dalava ala'alahi holanai, na teina dalava ala'alahinane neta mwalowoi bwauna.

¹⁵ Na ebe yayadiwo nigele yehadi iyalobaidi yawahi bukina ainai igabaedi dalava ala'alahina ainai.

21

Galewa vauvauna yo bale'u vauvauna

¹ Ainaena galewa yo bale'u miyamiyadi ya'ita'itadi na hitau'aidawani ta hisasawaline, na galewa vauvauna na bale'u vauvauna hitaumahalava, na hesi nigele ni'u.

² Na dalava mwala'ina ve'ave'ahihi ya'i'itane, iya Yelusalem vauvauna, galewaena i'ai'aituluma Yaubada ainaena, bada iyepasaya'o dova tautawahola waihiuna ipasa, na mwanena baidana hivelau lobaloba.

³ Na abamiya wasawasa ainaena alinana mwala'ina yabenalei, iwalo, 'U'ita teina hauga, Yaubada mayana tomowao himiyamiya, wuwuna iya mata baidanao, na hiya mata yana tomowao. Moiha Yaubada ibom iya baidadi.

⁴ Yaubadane mehelinodi iba'ilidi, ta mata nigele mwalowoi, nuwana nuwayababa yo

muyamuya yo dou aidiyai iyamahamahalava, wuwuna mumuga miyamiyana bada i'ovi'o.'

⁵ Eena abamiya wasawasa ana taumiyane iwalo, 'Ginauli maudoidi ya'abiye vauvaudi', na hinage iwalo, 'Walo teina uleledi, wuwuna walo moiha na howahowana tayemidiyedi'.

⁶ Na hinage iwalo auligau, iwalo, 'Bada i'ovi'o. Yau abavetuwuni na aba'ovi na Taumugai yo Taumulita. Na ebe yayiyadiwo hiya gadodi himaguni we'aha bidalaena yamohe mohiledi, yawahidi vehabana.

⁷ Na ebe yayiyadiwo Tomodulele hiwahiyala gabaei, mata ginauli namwanamwana aliguwena yamohedi ta yau yadi Yaubada na hiya natuguwao.

⁸ Na hesi hiya nigele tau'atepatu na nigele hiyayemidi, na tauveyababa yo tau'oiye mwalowoi yo taupwanoliwo yo taubalau, yo aiwa tagitagi tautapwalolowo, yo tau'oyamao maudoidi, hiya teina yadi tupwa dalava ala'alahina, neta mwalowoi bwauna.'

Yelusalem vauvauna

⁹ Eeta tausagenawasaone 7 mwalona muyamuya vedidi 7 adi tau'avalao, ehebo aidiyena ilaoma, na iwalo auligau, iwalo, 'Ulaoma na waihiu yave'itago, neta iya Lami mwanena'.

¹⁰ Na Alu'aluwa Ve'ahihi ilauvaigau oya haehae alilina ewanai, na dalava masemaselena ive'itagau, yehana Yelusalem, galewaena i'ai'aituluma Yaubada ainaena.

¹¹ Na Yaubada yana wasawasa maselena dalavanane ainai ihinahinali, na dalavanane maselena dova gaima wasawasa ala'alawana yo hawahawawalina, na inamanamali dova vihilo mase-maselena.

¹² Na dalavanane ana abwalu mwala'ina na ewa'aliliyai, na ana awa'eda adi bagibagili 12, na awa'edaone adi tau'ita avivini tausagenawasao 12, hinage awa'edanane aidiyai huhu 12 Isileli aidiyena yehadiyaone hileledi'o.

¹³ Abwalu ana waheiwone vehopali. Ehebo tupwa aluwabu ainaena, na ana awa'edao tonuga, tupwa bomatu ainaena awa'edao tonuga, yalasiyena hinage awa'edao tonuga, na tupwa bwauli awa'edao tonuga.

¹⁴ Dalavane mwala'ina ana abwalu wahuwahuna, neta gaima namwanamwadi 12 yaiyaidi ewadiyai, na gaimadine aidiyai Lami ana tauyewasao 12 yehadiyaone hileledi'o.

¹⁵ Na tausagenawasane aliguwai i'a'aubabadawa, nimanai abalive goula, na ebeha ainaena dalavane yo ana awa'edao yo ana abwalune iliveidi.

¹⁶ Dalava mwala'ina ana daodao yo ana tabataba tupwa vehopali ehe'ehebodi. Eena tausagenawasane yana abalive ainaena dalavanane ilivei, na ana daodao yo ana tabataba yo ana hae maudoina ehe'ehebodi, neta 2400 kilomita.

¹⁷ Na abwalune ana bado nimanaena ilivei ta ilobai 36 ana bado neta 144 kiubita. Tausagenawanane nimana dova towaho nimana ana daodao.

18 Dalava mwala'ina ana abwalune gaima wasawasa na namanamalidi aidiyena hi'a'abine, na dalava holana goula ainaena hi'a'abine, na hinamanamali dova vihilo.

19 Dalavanane ana wahuwahu gaimanaone, gaima wasawasa na namanamalidi aidiyena hiyepasane, wahuwahu mugai ana pasa ehebo gaima wasawasa hewahewana, gaima bwauna ana ita dova giniuba, tonugana yebweyebwelina, na vehopalinane dova mwadaya tayana,

20 paibina dova siyae, sikisina hawahawawalina, na sebenina yogeyogena, na eitina dova tawali ala'alawana, na naenina magomagolona, na tenina hulehulelena, na lebenina dova ni'u gibagibana, na tuwelona gibagibana dova nabu'a.

21 Na dalavane ana awa'edao tuwelowone giniuba mwala'idi tuwelo aidiyena hipapaihowaidine, na awa'eda ehebo giniuba ehebo ainaena hipaihowai. Na dalavanane ana amwaha maudoina goula a'ava, inamanamali dova vihilo.

22 Dalavanane ainai nigele vada ve'ahihi yaya'ita, wuwuna Taubada iya Yaubada Tauwahiyala alili yo Lami, hiya vada ve'ahihinaede.

23 Mahana yo wai'ena nigele adi lowoinana ta hihinali dalavanane ainai, wuwuna Yaubada yana wasawasaena ihinahinali maudoina, na hinage Lami iyemala masele dalavanane ainai.

24 Na maselenane ainaena taumiya bale'u hilowolowouhi, na bale'u ana tauwasawasao yadi wasawasa hivaiyama dalavanane ainai.

²⁵ Na dalavanane ana awa'edao nigele howahowana ahubenaena higuididi, na tenem ainai nigele teya boniyai.

²⁶ Na abaloinao maudoidi yadi ve'ahihi yo yadi walo vetuvehae hivaidima dalavanane holanai.

²⁷ Na nigele howahowana ginauli bi'ibi'idi dalavanane ainai hiluwu, dova mumuga vedeba hinihinimayadi yo tau'oyamao. Na hesi hiya yehadi hileledi'o Lamine yana yawahi bukina ainai mata hiluwu.

22

¹ Eeta tausagenawasane yawahi bwahina ive'itagau, bwahinane mehena masemaselena moiha dova vihilo, Yaubada yo Lami yadi abamiya wasawasa ainaena isagesagenama.

² Ta dalavane ana amwaha ahi'ahipunaena isagesagena dobi. Na bwahine papalina ainai yawahida aiwanao hitowotowolo. Aiwadine ainodi wai'ena ehebo ehebo vagadi na vagadi, eeta bolimai ehebo holanai maituwelo hi'ai'aino, na lugunao boda maudoidi bale'uwai yadi mula-mula.

³ Na hesi Yaubada ginauliwowa i'awa yababaediwa mata nigele dalavanane ainai hiyalobaidi Yaubada yo Lamine yadi abamiya wasawasa ainai himiyamiya, na Lamine yana taupaihowao ainai hipaihowa.

⁴ Yo hinage manina hi'ita, na hiya yehanane manidiyai.

⁵ Nigele masigili, na nigele mahana yo lampa, wuwuna Bada yada Yaubada iya ta'i yadi mase-lene na mata hiloina vateyai.

Yeisu yana laoma

⁶ Ainaena tausagenawasane iwalo aliguwai, iwalo, 'Walo teina moiha na howahowana tayemidiyedi, wuwuna Bada Yaubada ibom Alu'aluwana ana taumohe tauwalo mahalavao aidiyai, na yana tausagenawasa ivetamalei na yana taupaihowao aidiyai ive'ita hava mata muhamuhana imahalavama'.

⁷ Na Yeisu iwalo, 'Am'ita! Teina hauga na yalaowa, na hiya waloyemidi buki teina ainai adi tau'awa abiwo hiyaliyaya'.

⁸ Yau Yoni ginauli teina maudoina yabenaledi'o, na ya'itadi'o. Teina ginauliwone yabenaledi na ya'itadi ta tausagenawasanane aenai yatalupwagogo na yatapwalolo iya ginaulidine iveve'itagaune vehabana.

⁹ Eeta iwalo aliguwai, iwalo, 'Havena dova, wuwuna yau taupaihowa bada dova owa na tahidao hiya tauwalo mahalavao, yo hinage hiya buki teina ana tau'awa abiwo. Na Yaubada hesi ainai upwagogo.'

¹⁰ Na hinage iwalo auligau, iwalo, 'Havena waloyemidine buki teina holanai udawadawanidi, wuwuna hauga bada ilauvahavahaliya'o,

¹¹ na ebe hiya tauyababa besiwa mata yababana aidiyai imiyamiya, na ebe hiya yadi mumuga bi'ibi'idi besiwa bi'i ainai himiyamiya, na ebe hiya yadi mumuga namwanamwana besiwa yadi mumuga namwanamwana ainai himiyamiya, na hinage hiya ve'ave'ahihidi besiwa ve'ahihi ainai himiyamiya'.

12 Ainaena Yeisu iwalo, 'Mata muhamuhana na yalaowa ta ami maiha yavaidiwa ta ya'aiyauya alimiyai, dova yami paihowa ana mwala'i,

13 wuwuna yau Taumugai yo Taumulita, na abavetuwuni yo aba'ovi'.

14 Na amyaliyaya ebe yayiyadiwo omiu ami ale'o am'abiye maseledi, wuwuna omiu mata aiwa ainona yawahida vebabana am'aidi, yo hinage dalavanane ana awa'edao aidiyena amluluwu.

15 Na dalavanane maseleyai ana taumiyao adi ita dova edewa, neta tomowa yadi mumuga bi'ibi'idi, yo balabalaudi, yo taumehe'ayowo, yo tau'oiye mwalowoiwo, yo alawai adi tauyemidiwo, yo hinage oyamao adi taunuwalelewo.

16 'Yau Yeisu, na yagu tausagenawasa bada yavetamalenawa'o alimiyai, ta ginauli teina iwalowedi tauyemidiwo alimiyai. Yau Devida wuwuna yo yana huhu ainaena yalaoma, na yau hinage sailohana maselena.'

17 Eeta Alu'aluwa Ve'ahihi na Lami mwanena hiwalo, 'Yeisu ulaoma'. Yo yayiyadiwo omiu walo teina ambenalena'o, omiu hinage amwalo, 'Yeisu ulaoma'. Na hiya gadodi himaguni hilaoma, yo yayiyadiwo hiya nuwanuwadi yawahi bwahina hivai awawai na hinuma. Nigele ana maiha.

Aba'ovi

18 Omiu walomahalavao buki teina ana taubenaliwo teina ami venuwamwau, ebeha havena yami walowena amyemuyemutulai, mata dova muyamuya buki teina holanai iwalo mahalavaedi'o Yaubada iyemutulaidi alimiyai.

¹⁹ Na hinage havena ehebo walomahalavao buki teina ainaena amvaivai vehulu, mata dova ta Yaubada hinage ami ai'aiyauya yawahi aiwana ainaena ivai vehulu, na hinage yami abamiya dalavane masemaselena holanai, yo ginauli bagibagilidi namwanamwadi buki teina ainai iwalowedi'o, alimiyena ivai vehuludi.

²⁰ Walo teina ana tau'abiye mahalava iwalo, 'Moiha. Teina na yalaowa.'

'Dova Bada, ulaoma, owa Yeisu'.

²¹ Yada Bada Yeisu yana ve'i'ila yo yana velau maudoimiu ana tauyemidiwo alimiyai. Moiha.

YAUBADA YANA WALO YEMIDI VAUVAUNA
The New Testament in the 'Auhelawa Language of
Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples 'Auhelawa long Niugini
copyright © 2008 Papua New Guinea Bible Translation Association, Inc.

Language: 'Auhelawa

Translation by: Papua New Guinea Bible Translation Association

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0. You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023
c4f269ee-bf9d-5438-a164-d22b6816de83